

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Sestavení účetních výkazů v účetních jednotkách dle
jejich nové kategorizace od 1. 1. 2016**

Šárka Bendáková

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Šárka Bendáková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Sestavení účetních výkazů v účetních jednotkách dle jejich nové kategorizace od 1. 1. 2016

Název anglicky

Construction of Accounting Statements according to Categorization of Accounting Entities since 1.1.2016

Cíle práce

Cílem práce je provedení komparace účetních výkazů a následného vyhodnocení odlišností při sestavování těchto výkazů v různých kategoriích účetních jednotek, které vyplývají z nové kategorizace zavedené zákonem o účetnictví od 1. ledna 2016.

Metodika

Po prostudování a sběru informací z příslušných tištěných i elektronických odborných zdrojů a českých právních předpisů proběhne analýza těchto dat a jejich následná komparace. Teoretická východiska budou aplikována na modelovém příkladu.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

kategorizace, komparace, účetní jednotka, účetní systém, účetnictví, účetní závěrka, účetní výkazy

Doporučené zdroje informací

BRYCHTA, Ivan, Miroslav BULLA, Tereza KRUPOVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Ivana PILAŘOVÁ, Yveta PŠENKOVÁ a Jiří STROUHAL. Účetnictví podnikatelů 2017: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2017. 14. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Meritum. ISBN 978-80-7552-518-5.

BŘEZINOVÁ, Hana. Finanční účetnictví. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická, 2016. ISBN 978-80-87314-82-1.

BŘEZINOVÁ, Hana. Účetní předpisy pro vybrané účetní jednotky: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví – vyhláška č. 410/2009 Sb. – české účetní standardy č. 701 až 710. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Praktický komentář. ISBN 978-80-7552-581-9.

PROKŮPKOVÁ, Danuše a Michal SVOBODA. Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-522-1.

ŠTOHL, Pavel a Vladislav KLIČKA. Maturitní okruhy z účetnictví 2017. 10. upravené vydání. Znojmo: Pavel Štohl, s.r.o, 2017. ISBN 978-80-88221-01-2.

Účetnictví. ISSN: 0139-5661

Účetnictví v praxi. ISSN: 1211-7307

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Ivana Kuchařová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 11. 9. 2017

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 11. 02. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Sestavení účetních výkazů v účetních jednotkách dle jejich nové kategorizace od 1. 1. 2016“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. 2. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Ivaně Kuchařové, Ph.D., vedoucí bakalářské práce, za odbornou pomoc a cenné připomínky při zpracování bakalářské práce. Dále děkuji své rodině za podporu a trpělivost.

Sestavení účetních výkazů v účetních jednotkách dle jejich nové kategorizace od 1. 1. 2016

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá komparací účetních výkazů a definováním náležitostí při sestavování těchto výkazů v účetních jednotkách dle jejich nové kategorizace vyplývající z novelizovaného zákona o účetnictví, který vešel v účinnost 1. 1. 2016. Současně přehledně popisuje a uvádí pravidla a povinnosti účetních jednotek, které vyplývají ze zákona. Nevýznamnější změnou pro účetní jednotky je tvorba a rozsah účetních výkazů, dle členění účetních jednotek do jednotlivých kategorií a skupin. Tyto výkazy jsou zde detailně popsány. Práce se v praktické části zabývá vývojem modelové firmy, u které jsou účetní výkazy sestaveny dle toho, do jaké kategorie je účetní jednotka zařazena (mikro, malá a střední) podle zákonné specifikace, tak aby byla doložena povinnost jednotlivých kategorií.

Klíčová slova: Kategorizace, komparace, účetní jednotka, účetní systém, účetnictví, účetní závěrka, účetní výkazy

Construction of Accounting Statements according to Categorization of Accounting Entities since 1st of January 2016

Abstract

The bachelor thesis deals with comparison of financial statements and evaluation of differences of these statements in accounting entities according to their categorization resulting from amended law of accounting since 1st of January 2016. The thesis describes rules and obligations of accounting entities which are followed from law. The most significant change of the accounting entities is the creation and range of the financial statements according to the categories of the accounting units and groups. These financial statements are described in detail. The thesis deals with the development of a model company which has financial statements according it's category (micro, small and middle accounting entity) so that the obligation of individual category is discussed.

Keywords: Categorization, comparison, accounting entity, accounting system, accounting, final accounts, financial statements

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Členění účetních jednotek do kategorií.....	14
3.2 Členění účetních jednotek do skupin	16
3.3 Účetní uzávěrka.....	16
3.3.1 Přípravné práce	16
3.3.2 Uzávěrka účetních knih	17
3.4 Účetní závěrka.....	18
3.4.1 Rozvaha	21
3.4.2 Výkaz zisku a ztrát.....	22
3.4.3 Příloha v účetní závěrce	23
3.4.4 Přehled o peněžních tocích (cash flow)	25
3.4.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	27
3.4.6 Výroční zpráva.....	27
3.5 Finanční správa České republiky	28
4 Vlastní práce	29
4.1 Mikro účetní jednotka bez povinnosti auditu.....	29
4.1.1 Rozvaha ve zkráceném rozsahu – základní verze.....	31
4.1.2 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu	31
4.1.3 Příloha v účetní závěrce	33
4.2 Malá účetní jednotka bez povinnosti auditu.....	33
4.2.1 Rozvaha ve zkráceném rozsahu – rozšířená verze.....	35
4.2.2 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu	35
4.2.3 Příloha v účetní závěrce	36
4.3 Střední účetní jednotka.....	37
4.3.1 Rozvaha v plném rozsahu	38
4.3.2 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu	40
4.3.3 Příloha v účetní závěrce	41
4.3.4 Přehled o peněžních tocích (cash flow)	42
4.3.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	42
4.3.6 Výroční zpráva.....	43
5 Závěr.....	45
6 Seznam použitých zdrojů	47
7 Příloha	49

Seznam tabulek

Tabulka 1	Kategorie účetních jednotek	16
Tabulka 2	Podmínky rozdělení účetních jednotek do skupin.....	16
Tabulka 3	Aktiva a pasiva k 31. 12. 2016	30
Tabulka 4	Náklady a výnosy k 31. 12. 2016	30
Tabulka 5	Rozvaha ve zkráceném rozsahu k 31. 12. 2016	31
Tabulka 6	Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. 2016.....	32
Tabulka 7	Příloha v účetní závěrce k 31. 12. 2016	33
Tabulka 8	Aktiva a pasiva k 31. 12. 2019	34
Tabulka 9	Náklady a výnosy k 31. 12. 2019	34
Tabulka 10	Rozvaha ve zkráceném rozsahu k 31. 12. 2019	35
Tabulka 11	Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. 2019.....	36
Tabulka 12	Příloha v účetní závěrce k 31. 12. 2019	37
Tabulka 13	Aktiva a pasiva k 31. 12. 2022	37
Tabulka 14	Náklady a výnosy k 31. 12. 2022	38
Tabulka 15	Rozvaha v plném rozsahu k 31. 12. 2022.....	38
Tabulka 16	Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. 2022.....	40
Tabulka 17	Příloha v účetní závěrce k 31. 12. 2022	41
Tabulka 18	Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2022.....	42
Tabulka 19	Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 2022.....	43
Tabulka 20	Výroční zpráva k 31. 12. 2022	43
Tabulka 21	Přehled změn kategorie firmy ABC, s. r. o.	46

Seznam použitých zkratk

(+/-) – zisk/ztráta

Č. ř. – číslo řádku

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

DNM – dlouhodobý nehmotný majetek

FU – finanční úřad

HMV – hmotné movité věci

HMVS – hmotné movité věci a jejich soubory

MÚO – minulé účetní období

Ozn. – označení

PC – pořizovací cena

SP – sociální pojištění

ÚJ – účetní jednotka

VH – výsledek hospodaření

ZP – zdravotní pojištění

1 Úvod

Bakalářská práce se zaměřuje na sestavení a komparaci účetních výkazů dle nové kategorizace účetních jednotek podle novelizované legislativy účinné od 1. 1. 2016. Bakalářská práce se zabývá nevýznamnější změnou v tvorbě a rozsahu výkazů, které účetní jednotky vykazují od roku 2016. Účetní jednotky jsou nově členěny do kategorií a skupin. Podle tohoto členění je odvíjena veškerá tvorba účetních výkazů, které stanovuje platná legislativa České republiky.

Tato práce shrnuje účetní závěrku, ze které se čerpají veškeré informace o účetní jednotce do účetních výkazů, které slouží oprávněným osobám k dalšímu rozhodování. V této práci je detailně popsáno dělení jednotlivých účetních jednotek do kategorií a podrobný popis odpovídajících účetních výkazů.

Ve vlastní práci je popsán vývoj modelové firmy ABC s.r.o., právnické osoby s ručením omezeným, pro kterou jsou účetní výkazy sestaveny podle toho, do jaké kategorie je účetní jednotka zařazena (mikro, malá, střední) a jsou zde komparovány jednotlivé rozsahy účetních výkazů.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je sestavení a komparace účetních výkazů v účetních jednotkách dle jejich nové kategorizace a požadavků novelizovaného znění zákona o účetnictví, které je účinné od 1. 1. 2016. Dílčím cílem je sestavení účetních výkazů a popis vývoje modelové účetní jednotky, aby byly doloženy povinnosti jednotlivých kategorií, tzn. sestavení účetních výkazů, které ze zákona odpovídají určité kategorii účetní jednotky.

2.2 Metodika

Teoretická východiska vychází z prostudování a sběru informací z příslušných tištěných a elektronických odborných zdrojů a českých právních předpisů. Získaná data jsou analyzována a komparována. Teoretická východiska jsou následně aplikována v praktické části na modelovém příkladu. Dochází k vytvoření účetních výkazů a vyhodnocení odlišností při sestavování těchto výkazů v různých kategoriích modelové účetní jednotky. Jednotlivé účetní výkazy vyplývají z novelizovaného zákona o účetnictví č. 221/2015 Sb., který vešel v účinnost 1. 1. 2016.

3 Teoretická východiska

V této kapitole je podrobný popis členění účetních jednotek a podmínky sestavení jednotlivých účetních výkazů za předpokladu splnění všech zákonných podmínek. Základní právní předpisy České Republiky, kterými se má řídit účetní jednotka, v tomto případě podnikatelský subjekt, jsou: zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, prováděcí vyhláška pro podnikatele č. 500/2002 Sb. v platném znění, České účetní standardy a pokyny Ministerstva financí (Štohl, 2017). S účinností od 1. 1. 2016 se mění nejen struktura účetních výkazů, ale také pravidla pro jejich rozsah a sestavení. Nová pravidla jsou zapracována zákonem č. 221/2015 Sb. Změny v sestavení účetní závěrky jsou vyvolané povinností implementace pravidel z evropské směrnice 2013/34/EU do českého zákona o účetnictví (Metodické aktuality, 9/2016).

3.1 Členění účetních jednotek do kategorií

Povinnosti týkající se zejména způsobu vedení účetnictví, rozsahu a obsahu účetní závěrky, zveřejňování informací z účetnictví atd. se odvíjí od kategorie účetní jednotky. Rozhodné údaje, do které kategorie nebo skupiny bude účetní jednotka patřit, jsou určeny podle právní úpravy, jejíž podmínky naplnila k rozvahovému dni bezprostředně předcházejícího účetního období. To znamená, že při sestavování účetní závěrky za účetní období od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016 se bude vycházet z hodnot k 31. 12. 2015. (Metodické aktuality, 9/2016). Pokud ve dvou po sobě následujících rozvahových dnech řádných účetních závěrek, účetní jednotka nebo skupina účetních jednotek překročí nebo přestane překračovat dvě hraniční hodnoty, podle zákona č. 221/2015 Sb. § 1b (tzn. hodnoty pro zařazení do kategorií ÚJ) a § 1c (tzn. hodnoty pro zařazení do kategorie skupin ÚJ), změní od počátku bezprostředně následujícího účetního období kategorii nebo skupinu účetní jednotky, podle které je stanoven rozsah a způsob sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky (Pilátová, 2015). Kritéria pro rozdělení účetních jednotek do kategorií se řídí zákonem 221/2015 Sb. Jaké výkazy se budou sestavovat a v jakém rozsahu, se odvíjí od tohoto rozdělení, i když není zakázáno, sestavovat účetní výkazy v plném rozsahu. Kritéria jsou definována následujícími pojmy. Aktiva celkem je úhrn aktiv zjištěných z rozvahy (tzn. netto aktiva). Roční úhrn čistého obratu je výše výnosů snižená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období a vynásobená dvanácti. Průměrný počet zaměstnanců je průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců podle metodiky Českého statistického úřadu.

Mikro účetní jednotka

Účetní jednotka, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň dvě z uvedených hraničních hodnot, které jsou:

- aktiva celkem $\leq 9\,000\,000$ Kč,
- roční úhrn čistého obratu $\leq 18\,000\,000$ Kč,
- průměrný počet zaměstnanců nepřesahuje více jak 10 zaměstnanců.

Malá účetní jednotka

ÚJ, která nesplňuje podmínky pro mikro účetní jednotku a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň dvě z uvedených hodnot, které jsou:

- aktiva celkem $\leq 100\,000\,000$ Kč,
- roční úhrn čistého obratu $\leq 200\,000\,000$ Kč,
- průměrný počet zaměstnanců nepřesahuje více jak 50 zaměstnanců.

Střední účetní jednotka

ÚJ, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň dvě z uvedených podmínek:

- aktiva celkem $\leq 500\,000\,000$ Kč,
- roční úhrn čistého obratu $\leq 1\,000\,000\,000$ Kč,
- průměrný počet zaměstnanců nepřesahuje více jak 250 zaměstnanců.

Velká účetní jednotka

ÚJ, která k rozvahovému dni překračuje alespoň dvě z uvedených hodnot:

- aktiva celkem $> 500\,000\,000$ Kč,
- roční úhrn čistého obratu $> 1\,000\,000\,000$ Kč,
- průměrný počet zaměstnanců nad 250.

Do této skupiny patří vybrané subjekty veřejného zájmu uvedených v § 19a odst. 1, dále pak banka, spořitelna, úvěrové družstvo, pojišťovna, penzijní společnost a zdravotní pojišťovna (Strouhal, 2016).

Shrnutí rozdělení ÚJ je znázorněno v tabulce 1.

Tabulka 1 Kategorie účetních jednotek

Účetní jednotka	Aktiva celkem – netto [Kč]	Roční úhrn čistého obratu [Kč]	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro	≤ 9 000 000	≤ 18 000 000	≤ 10
Malá	> 9 000 000	> 18 000 000	> 10
	≤ 100 000 000	≤ 200 000 000	≤ 50
Střední	> 100 000 000	> 200 000 000	> 50
	≤ 500 000 000	≤ 1 000 000 000	≤ 250
Velká	> 500 000 000	> 1 000 000 000	> 250

Zdroj: zpracováno dle Metodické aktuality, 9/2016

3.2 Členění účetních jednotek do skupin

Obchodní korporace, která je ovládající osobou a vlastní jiné společnosti (ovládané), má povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku za předpokladu, že skupina, v jejímž čele stojí, bude splňovat kritéria stanovená zákonem o účetnictví. Přesáhne-li skupina podniků za účetní období započaté po 1. 1. 2016 dvě z těchto kritérií: aktiva celkem více než 100 mil. Kč, obrat více než 200 mil. Kč, průměrný počet zaměstnanců nad 50, je povinna sestavit konsolidovanou účetní závěrku (Skálová, 2017). Podmínky rozdělení účetních jednotek do skupin jsou uvedeny v tabulce 2. Členění skupin ÚJ je podobně jako u kategorií ÚJ děleno na malou, střední a velkou skupinu.

Tabulka 2 Podmínky rozdělení účetních jednotek do skupin

Skupina ÚJ	Aktiva celkem – netto [Kč]	Roční úhrn čistého obratu [Kč]	Průměrný počet zaměstnanců
Malá	≤ 100 000 000	≤ 200 000 000	≤ 50
Střední	> 100 000 000	> 200 000 000	> 50
	≤ 500 000 000	≤ 1 000 000 000	≤ 250
Velká	> 500 000 000	> 1 000 000 000	> 250

Zdroj: zpracováno dle Pilátová, 2015

3.3 Účetní uzávěrka

Účetní uzávěrka se provádí na konci účetního období po zaúčtování běžných účetních případů v průběhu účetního období (dvanáct po sobě jdoucích měsíců). Zahrnuje přípravné práce a uzávěrku účetních knih (Štohl, 2017).

3.3.1 Přípravné práce

Přípravné práce zahrnují provedení inventarizace majetku a závazků a zaúčtování závěrkových (před-účetních) případů na konci účetního období. Inventarizace je nástrojem věcné kontroly účetnictví a vychází z inventury. Inventura je vyčíslení skutečného stavu majetku a závazků k určitému dni. Inventura se podle způsobu zjišťování skutečného stavu

člení na fyzickou a dokladovou (Štohl, 2017). Inventarizace porovnává stav zjištěný inventurou se stavem účetním, vyčísluje rozdíly a vypořádává je. Posuzuje se ocenění majetku účetnictví v porovnání s tržní cenou prokázanou inventurou, nebo přechodné snížení ceny majetku tvorbou opravných položek. Na konci účetního období se kromě inventarizačních rozdílů zaúčtují další účetní případy, které se týkají např. dohadných položek, materiálu a zboží na cestě, převodu počátečního a konečného stavu zásob při evidenci zásob účtovaných způsobem B, opravných položek k majetku, kurzových rozdílů ve valutové pokladně, na devizovém účtu a u neuhrazených devizových pohledávek a závazků k 31. 12., dále pak časové rozlišení nákladů, výnosů a tvorba rezerv. Zaúčtováním těchto účetních případů se zajišťuje, aby v daném období byly zaúčtovány všechny účetní případy, které s nimi souvisejí a byl zachycen věcný a poctivý obraz hospodářské činnosti a finanční situace účetní jednotky (Čuhlová, 2006).

3.3.2 Uzávěrka účetních knih

Uzávěrka účetních knih se provádí po skončení přípravných prací na konci účetního období. Zahrnuje dvě hlavní oblasti, a to zjištění obrátů a zůstatků na jednotlivých účtech a uzavření rozvahových a výsledkových účtů. Zjištění obrátů a zůstatků na jednotlivých účtech je prováděno v hlavní knize. Uzavření rozvahových a výsledkových účtů je zajištěno převodem jejich zůstatků na závěrkové účty. Zůstatky výsledkových účtů se převádí na účet 710 – Zisků a ztrát. Zůstatky rozvahových účtů se převádějí na účet 702 – Konečný účet rozvážný (Štohl, 2017). Následuje zjištění účetního výsledku hospodaření (jedná se o výsledek hospodaření před zdaněním). Dále se upraví účetní výsledek hospodaření na daňový základ, vypočítá a zaúčtuje se daň z příjmu. Převede se čistý (disponibilní) výsledek hospodaření (výsledek hospodaření po zdanění) z účtu 710 – Účet zisků a ztrát na účet 702 – Konečný účet rozvážný. Po převodu zůstatků jednotlivých účtů na závěrkové účty jsou všechny rozvahové a výsledkové účty vyrovnány. Po převodu čistého zisku nebo ztráty z účtů zisků a ztrát na konečný účet rozvážný, jsou vyrovnány i závěrkové účty. Při uzavírání účetních knih se provádí i formální kontrola účetních knih, která ověřuje shodu mezi deníkem a hlavní knihou. Na účetní uzávěrku navazuje účetní závěrka, která vychází z údajů účetní uzávěrky (Skálová, 2017).

3.4 Účetní závěrka

Účetní závěrka je veřejný dokument, který slouží k ekonomické orientaci účetních jednotek. Základní funkcí je poskytnout všem uživatelům (vedení firmy, společníkům, státní správě, bankovním ústavům, věřitelům, burzám, veřejnosti atd.) spolehlivá data, která jsou potřebná nejen pro hodnocení výkonu společnosti v minulosti, ale i pro schopnost učinění správných rozhodnutí v budoucnosti (Hinke, 2017).

Veškeré informace v účetní závěrce musí být správné, úplné a nezpochybnitelné. V České Republice se sestavuje účetní závěrka v českých korunách a jednotlivé položky se vykazují v celých tisících Kč (Meritum, 2016). Postup při sestavování účetní závěrky se řídí Českým účetním standardem pro podnikatele č. 024. Účetní jednotky jsou povinné vést účetnictví tak, aby účetní závěrka byla sestavena srozumitelně a podávala věrný a poctivý obraz o účetnictví a finanční situaci účetní jednotky (Pilátová, 2015). Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k rozvahovému dni (den uzavření účetní knihy). K účetní závěrce je připojen podpis statutárního orgánu účetní jednotky (Meritum, 2016).

Účetní jednotky sestavují účetní závěrku v plném nebo zkráceném rozsahu. Ve zkráceném rozsahu mohou sestavit účetní závěrku účetní jednotky, které nejsou povinny mít účetní závěrku ověřenou auditorem (Kadlec, 2017). Další povinností účetní jednotky je schválení účetní závěrky. Schvalují ji nejvyšší orgány společnosti, např. valná hromada (u společnosti s ručením omezeným). Valná hromada se svolává alespoň jednou za účetní období. Do působnosti valné hromady patří i schvalování mimořádné, konsolidované, mezitímní účetní závěrky, schválení rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů a úhrad ztráty (Metodické aktuality, 10/2016).

Účetní závěrka podle zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. musí obsahovat:

- název obchodní firmy nebo jméno a sídlo účetní jednotky,
- identifikační číslo osoby, pokud je má účetní jednotka přiděleno a informaci o zápisu do veřejného rejstříku uváděnou na obchodních listinách,
- právní formu účetní jednotky, případně informaci o tom, že je v likvidaci,
- předmět podnikání nebo jiné činnosti, či účel, pro který byla zřízena,
- rozvahový den (§ 19 odst. 1) nebo okamžik, ke kterému se účetní závěrka sestavuje (§ 19 odst. 3),

- okamžik sestavení účetní závěrky s připojeným podpisovým záznamem statutárního orgánu ÚJ podle § 1 odst. 2 písm. a) až l).

Účetní závěrku dělíme podle § 19 zákona č. 563/1991 Sb. na řádnou, mimořádnou a mezitímní. Řádnou účetní závěrku sestavují ÚJ k poslednímu dni účetního období, v ostatních případech sestavují mimořádnou účetní závěrku (Štohl, 2017). Účetním obdobím je buď kalendářní rok a rozvahovým dnem je 31. 12., nebo hospodářský rok (dvanáct po sobě jdoucích měsíců). Rozvahovým dnem je poslední den hospodářského roku. Pokud ÚJ vede účetní období podle hospodářského roku, musí o tom informovat svého místně příslušného správce daně (Meritum, 2016).

Mimořádnou účetní závěrku sestavují ÚJ v mimořádných situacích. Jedná se o dny, kdy není sestavena řádná nebo mezitímní účetní závěrka. U právnických osob je mimořádná účetní závěrka sestavena ke dni zrušení bez likvidace, ke dni předcházejícímu dni vstupu do likvidace nebo insolvenčního řízení, ke dni skončení konkurzu nebo likvidace apod. (Štohl, 2017).

Mezitímní účetní závěrku sestavují účetní jednotky, které jsou příjemci prostředků ze státního rozpočtu nebo rozpočtu územních samosprávních celků. Mezitímní účetní závěrka je sestavována jen v případech, kdy to vyžadují zvláštní právní předpisy. Účetní jednotky neuzavírají účetní knihy, ale provádějí inventarizaci jen pro účely vyjádření ocenění (Meritum, 2016).

Účetní závěrku tvoří podle § 18 zákona o účetnictví 563/1991 Sb.:

- rozvaha (balance),
- výkaz zisku a ztráty (výsledovka),
- příloha, která vysvětluje a doplňuje informace o ÚJ.

Vybrané účetní jednotky sestavují:

- přehled o peněžních tocích (Cash Flow),
- přehled o změnách vlastního kapitálu,
- výroční zprávu.

Účetní jednotky uvedené v § 1a písm. b) až d) zákona o účetnictví nesestavují přehled o peněžních tocích. Malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky nejsou povinny sestavovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Vybrané

účetní jednotky sestavují přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu vždy, pokud k rozvahovému dni a bezprostředně předcházejícího účetní období splní obě hodnoty uvedené v § 20 odst. 1 písm. c) bodech 1 a 2 (Pilátová, 2015).

Audit účetní závěrky

Audit účetní závěrky provádí auditor, který je fyzickou nebo právnickou osobou zapsanou v seznamu vedeném Komorou auditorů ČR. Audit je vyjádření auditora, že údaje účetní závěrky a výroční zprávy za ověřované období odpovídají skutečnosti a právu (Čuhlová, 2006).

Povinnost ověření účetní závěrky auditorem mají:

- velké účetní jednotky,
- střední účetní jednotky,
- malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za které se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot: aktiva celkem 40 000 000 Kč a více, roční úhrn čistého obrátu 80 000 000 Kč a více, průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetní období 50 a více,
- ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň dvě hodnoty uvedené v zákoně o účetnictví (Metodické aktuality, 9/2016).

Konsolidovaná účetní závěrka

Konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje za konsolidační celek, kterým se rozumí skupina účetních jednotek, které slučuje stav majetku, závazků a dosažené výsledky hospodaření (Skálová, 2017). Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku mají ÚJ podle kritérií rozdělení do skupin (kap. 3.2). Konsolidovaná účetní závěrka je ověřována auditorem. Konsolidační celek tvoří účetní jednotky uvedené v odstavcích 2 a 3, za podmínek stanovených § 22a, § 23a zákona o účetnictví. Konsolidovaná účetní závěrka musí být sestavena tak, aby podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situaci konsolidačního celku, účetních jednotek pod společným vlivem a účetních jednotek přidružených (Pilátová, 2015). Podle § 82 odst. 1 je povinna účetní jednotka, která je

ovládanou osobou nebo skupinou, zpracovat zprávu o vztazích, která musí být vyhotovena do tří měsíců od skončení účetního období (Metodické aktuality, 9/2016).

Zveřejňování účetní závěrky

Účetní jednotky, které jsou zapsány ve veřejném rejstříku, jsou povinné zveřejňovat účetní závěrku v rozsahu, v jakém byla sestavena. Zveřejnění se provede uložení účetní závěrky do sbírky listin. Výjimku tvoří neauditované malé a mikro účetní jednotky, které nemusí zveřejňovat výkaz zisku a ztráty. Termín pro zveřejnění odpovídá třiceti dnům po schválení zauditované účetní závěrky nevyšším orgánem účetní jednotky, za podmínky, že tento termín není později než dvanáct měsíců od rozvahového dne, pro který byla závěrka sestavena. Tato podmínka platí i pro účetní jednotky, které nepodléhají auditu (Strouhal, 2016).

3.4.1 Rozvaha

Rozvaha poskytuje informace o aktivech (majetku) a pasivech (zdrojích krytí majetku). Aktiva a pasiva musí být vždy v rovnováze. Rozvahu může účetní jednotka sestavovat několikrát ročně, aby zjistila, jaké druhy majetku a v jakém složení je vlastní, nebo jaký je poměr mezi vlastním a cizím kapitálem. Účetní jednotka musí rozvahu sestavit k okamžiku jejího vzniku (zahajovací rozvaha), tím je většinou zápis do obchodního rejstříku. Další rozvahy se musí sestavovat na konci každého účetního období. Rozvaha je nedílnou součástí účetní závěrky. Její sestavení upravuje vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Jednotlivé položky se označují velkými písmeny, římskými číslicemi a arabskými číslicemi (Fučíková, 2017).

V rozvaze na straně aktiv lze vyčíst nejen souhrnné údaje o stavu majetku účetní jednotky, ale i o jeho struktuře, uplatnění zásady opatrnosti (vytváření opravných položek), opotřebování dlouhodobého majetku (formou oprávek) a likvidnosti. Na straně pasiv jsou uvedeny vlastní a cizí zdroje a jejich podrobnější skladba. Aktiva se člení podle stupně likvidity. Majetkové složky jsou uspořádány od nejméně likvidních (dlouhodobý majetek) k nejlikvidnějším peněžním prostředkům a krátkodobému finančnímu majetku. Pasiva se člení na vlastní zdroje (vlastní kapitál) a cizí zdroje (závazky, které jsou uspořádány podle doby splatnosti na krátkodobé a dlouhodobé). Jednotlivé položky se uvádějí v rozvaze za běžné a minulé účetní období, což umožňuje posoudit jejich vývoj v čase. Aktiva se dělí na brutto hodnotu (pořizovací cenu, reprodukční pořizovací cenu, jmenovitou hodnotu

a vlastní náklady) a na korekci, která představuje oprávky a opravné položky k příslušné majetkové položce se znaménkem mínus. Aktiva obsahují netto hodnotu, která je rozdíl brutto hodnoty a korekce (Hinke, 2017).

Účetní jednotky sestavují rozvahu tak, aby počáteční zůstatky účtů, které obsahuje rozvaha, při otevírání účetního období, navazovaly na konečné zůstatky rozvahových účtů, jimiž se bezprostředně předcházející období uzavřelo. Tato podmínka pro sestavení rozvahy platí i pro podrozvahové účty (Pilátová, 2015).

Rozvaha musí obsahovat tyto náležitosti:

- datum, ke kterému je rozvaha sestavena,
- v jakých jednotkách je rozvaha sestavena a v jaké měně (v případě, že je rozvaha součástí účetní závěrky, sestavuje se v celých tisících Kč),
- označení účetní jednotky,
- dodržení pořadí struktury majetku (dlouhodobý majetek a oběžný majetek),
- dodržení pořadí zdrojů krytí majetku (nejprve vlastní kapitál, následuje cizí),
- celkový součet aktiv a pasiv.

Rozvaha je dělena podle kategorie účetní jednotky, která ji sestavuje. Rozvaha v plném rozsahu zahrnuje všechny položky a je sestavována pro ÚJ, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem (střední a velká ÚJ). Malá a mikro ÚJ ji sestavuje jen v případech stanovených zákonem. Rozvahu ve zkráceném rozsahu lze sestavit v základní a rozšířené verzi. Základní verze rozvahy ve zkráceném rozsahu obsahuje pouze položky označené písmeny a může být sestavována pro mikro účetní jednotku, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Rozšířená verze rozvahy ve zkráceném rozsahu obsahuje pouze položky označené písmeny a římskými číslicemi s výjimkou položek C.II. Dlouhodobé pohledávky a C.II.2. Krátkodobé pohledávky, a může být sestavována pro malou účetní jednotku, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem (Metodické aktuality, 9/2016).

3.4.2 Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát poskytuje informace o nákladech a výnosech, jejich struktuře a dosaženém hospodářském výsledku. Sestavuje se ke dni závěrky a uvádí se v tisících Kč. Vykazují se údaje za minulé a sledované období (Bohdalová, 2017). Dle vyhlášky č. 500/2002 Sb. přílohy č. 2 jsou náklady a výnosy v určitém pořadí. Nejdříve jsou

uvedeny provozní výnosy a provozní náklady, které souvisejí s běžnou provozní činností a dále finanční výnosy a finanční náklady, které souvisejí s finančními operacemi účetní jednotky. Provozní náklady jsou dále členěny buď podle druhů nákladů (výkaz zisku a ztráty v druhovém členění), či podle účelu vynaložení (výkaz zisku a ztráty v účelovém členění) (Hinke, 2017).

Výkaz zisku a ztráty ve zkráceném rozsahu zahrnuje položky označené římskými číslicemi a písmeny a výpočtové položky. Může ji sestavit malá nebo mikro ÚJ, která není obchodní společností a nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Jednotlivé náležitosti se řídí podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. (Metodické aktuality, 9/2016).

Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu zahrnuje všechny položky a sestavují ji účetní jednotky, které jsou obchodní společností a to vždy, bez ohledu na to, zda jde o mikro, malou, střední nebo velkou ÚJ s povinností auditu nebo bez povinnosti auditu a ostatní účetní jednotky, které jsou velkou, střední, malou a mikro ÚJ s povinností auditu (Metodické aktuality, 9/2016). Od roku 2016 nejsou vykazovány mimořádné výnosy a mimořádné náklady a změna stavu zásob a aktivace byly přesunuty z provozních výnosů do provozních nákladů (Strouhal, 2016).

3.4.3 Příloha v účetní závěrce

Příloha je povinná součástí účetní závěrky. Vysvětluje a rozvádí informace obsažené v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. Tyto informace jsou důležité pro posouzení majetkové a finanční situace účetní jednotky. Vypracovává se formou tabulek, popisným způsobem nebo kombinací obou forem (Čuhlová, 2006). Obsah přílohy se liší podle jednotlivých kategorií účetních jednotek. V příloze lze zveřejnit, podle jakého právního předpisu účetní jednotka postupovala a do jaké kategorie (mikro, malá, střední, nebo velká) účetní jednotka patří (Metodické aktuality, 9/2016). Přílohu lze vypracovat ve zkráceném a plném rozsahu. Příloha ve zkráceném rozsahu zahrnuje informace podle § 39 vyhlášky č. 500/2002 Sb. a č. 250/2015 Sb. Může být sestavena mikro a malou účetní jednotkou bez povinnosti auditu. Přílohu v plném rozsahu sestavuje mikro a malá účetní jednotka s povinností auditu, a to v rozsahu § 39 a § 39a, střední a velká ÚJ v rozsahu § 39, § 39b a § 39c vyhlášky č. 500/2002 Sb. a č. 250/2015 Sb. (Metodické aktuality, 9/2016). Zároveň platí požadavek, aby mikro či malá neauditovaná účetní jednotka zveřejnila informace o nabytí vlastních akcií či vlastních podílů (Strouhal, 2016).

Pro všechny účetní jednotky platí povinnost zveřejnit v příloze následující informace:

- název obchodní firmy nebo jméno, bydliště nebo sídlo, identifikační číslo, pokud je přiděleno a informace o zápisu do veřejného rejstříku, právní formu účetní jednotky, předmět podnikání nebo jiné činnosti, rozvahový den nebo okamžik, ke kterému se sestavuje a podpisový záznam statutárních orgánů právnické osoby (Metodické aktuality, 9/2016).
- Informace o použitých účetních zásadách a metodách. Zejména oceňování majetku a dluhů, stanovení odpisů a opravných položek (nově pojmenovaných jako „úprav hodnot majetku“), stanovení přepočtu transakcí cizí měnou a stanovení reálné hodnoty majetku a dluhů.
- Informace o přepočteném počtu zaměstnanců.
- Informace o použitém oceňovacím modelu pro stanovení reálné hodnoty.
- Pohledávky a dluhy s dobou splatnosti delší než 5 let.
- Pohledávky a dluhy, které jsou kryty věcnými zárukami.
- Výše a povaha jednotlivých výnosů a nákladů, které jsou mimořádné svým objemem či původem.
- Zálohy, závdavky, zápůjčky a úvěry poskytnuté členům orgánů účetní jednotky, včetně uvedení úrokové sazby a hlavních podmínek.
- Dluhy a podmíněné dluhy.
- Průměrný přepočtený počet zaměstnanců v průběhu účetního období.

Informace, které musí zveřejňovat mikro a malé ÚJ, které podléhají auditu:

- u jednotlivých položek dlouhodobých aktiv je nutné uvést zůstatky na počátku a konci účetního období, přírůstky a úbytky během účetního období, výše opravných položek a opravek na počátku a konci účetního období a jejich zvýšení či snížení během účetního období, výši úroků, pokud účetní jednotka rozhodla, že jsou součástí ocenění.
- Povahu a obchodní účel operací účetní jednotky, které nejsou zahrnuty v rozvaze, přičemž nemusí uvádět finanční dopad těchto operací.
- Informace o transakcích, které účetní jednotka uzavřela se spřízněnou stranou, a které nebyly uzavřeny za běžných tržních podmínek.

- Název a sídlo účetní jednotky, která sestavuje konsolidovanou účetní závěrku nejužší skupiny účetních jednotek, ke které ÚJ jako konsolidovaná patří (Strouhal, 2016).

Další informace, které musí navíc vykazovat střední a velké ÚJ:

- počet a jmenovitou hodnotu či účetní hodnotu vydaných akcií.
- Informace o vyměnitelných dluhopisech.
- Informace o navrhovaném rozdělení zisku či vypořádání ztráty.
- Výše odložené daně na konci účetního období včetně jejího vývoje.
- Výše odměn přiznaných za účetní období členům orgánů účetní jednotky.
- Povahu a obchodní účel operací účetní jednotky, které nejsou zahrnuty v rozvaze, a které nebyly uzavřeny za běžných tržních podmínek.
- Název a sídlo konsolidovaných účetních jednotek nebo přidružených účetních jednotek s uvedením výše podílu na základním kapitálu. V případě, kdy by zveřejnění mohlo účetní jednotku poškodit, není nutné tyto informace uvést, ale musí se takový záznam poznamenat v příloze (Strouhal, 2016).

Velké účetní jednotky musí ještě zveřejnit tyto informace:

- rozčlenění tržeb podle segmentů. Informaci lze vynechat pouze tehdy, pokud by zveřejnění mohlo účetní jednotku vážně poškodit, musí však o vynechání těchto údajů informovat.
- Výši celkové odměny účtované auditorem za povinný audit roční účetní závěrky a za jiné ověřovací služby, za daňové poradenství a jiné ne-auditorské služby. Tyto informace není třeba uvádět jen tehdy, pokud je účetní jednotka zahrnula do konsolidované účetní závěrky a tyto informace jsou uvedeny v příloze (Strouhal, 2016).

3.4.4 Přehled o peněžních tocích (cash flow)

Pro podnikatelské subjekty, které jsou obchodní společnostmi a patří mezi střední a velké ÚJ, vzniká povinnost sestavit a vykazat přehled o peněžních tocích (v rámci účetní závěrky za účetní období započaté v roce 2016) dle § 18 odst. 2 zákona o účetnictví. Tato povinnost se nevztahuje na družstva a fyzické osobní a svěřenecké fondy. Problematikou těchto podmínek se zabývá zejména § 40 až 43 vyhlášky č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů a český účetní standart č. 023 (Meritum, 2016).

Pro každou ÚJ je významnou informací, kolik měla peněžních prostředků na začátku období, množství a účel pro který je vydala, kolik jich přibylo a z jaké činnosti a jaký je jejich konečný stav po určitém časovém intervalu. Přírůstky a úbytky peněžních prostředků při hospodářské činnosti účetní jednotky za určité časové období představují peněžní toky. Peněžní toky se dělí na provozní, investiční a finanční činnost. Peněžní tok umožňuje například odhalit, z jakého důvodu je účetní jednotka v platební neschopnosti, i když vykázala zisk. Důvodem může být platební neschopnost obchodních partnerů. Přehled o peněžních tocích je rozvedením položky peněžní prostředky v rozvaze. Důvodem sestavování je rozdíl mezi nákladem a peněžním výdajem, výnosem a peněžním příjmem. Přehled o peněžních tocích upravuje výnosy a náklady nepřímou metodou na skutečné výdaje a příjmy (Štohl, 2017).

Nepřímá metoda je založena na postupné úpravě výsledku hospodaření před zdaněním o nepeněžní operace, např. odpisy dlouhodobého majetku, o změnu stavu opravných položek rezerv, nepeněžních složek kapitálu (zásob, pohledávek, závazků, dohadných účtů...), o položky příjmů a výdajů spojených s finanční a investiční činností. Základní funkcí přehledu o peněžních tocích je zjištění, z jakých zdrojů (z jaké činnosti) byly vytvořeny peněžní prostředky a jak byly v daném období použity. Přehled o peněžních tocích nepřímé metody a jeho struktura se řídí podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Přímá metoda vykazuje skupiny peněžních příjmů a výdajů v návaznosti na členění ve výkazu zisku a ztrát. Při této metodě se od peněžních příjmů odečítají peněžní výdaje a je zapsán zůstatek za dané období (Meritum, 2016).

Povinně vykazované položky přehledu o peněžních tocích (cash flow) podle § 43 prováděcí vyhlášky č. 500/2002 Sb. jsou:

- peněžní toky spojené s inkasem, vyplacením úroků a podílů na zisku a platby daně z příjmů. Uvádějí se v samostatných položkách. Platby daně z příjmů se přiřadí v rámci praktických možností k provozní, investiční nebo finanční činnosti.
- Peněžní toky související s přijatými a vyplacenými úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku a s přijatými podíly na zisku. Tyto peněžní toky jsou zahrnuty do provozní činnosti.
- Peněžní toky související s přijatými úroky a přijatými podíly na zisku mohou být alternativě vykazovány v rámci investiční činnosti.

- Peněžní toky související s vyplacenými úroky, s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku, mohou být zahrnuty i do finanční činnosti.
- Peněžní toky související s vyplacenými úroky zahrnovanými do ocenění dlouhodobého majetku se zahrnují do investiční činnosti a vykazují se v rámci této činnosti jako samostatná položka nebo jako informace v příloze.
- Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku se zahrnou do finanční činnosti. V případech, ve kterých účetní jednotka pouze přerozděluje mezi společníky přijaté podíly na zisku, se uvádějí tyto platby v rámci provozní činnosti (Metodické aktuality, 9/2016).

Účetní jednotka uvede v příloze k přehledu o peněžních tocích položky zahrnované do peněžních prostředků a ekvivalentů nebo uplatňovanou zásadu přijatou pro určování jejich obsahu, či uvede změnu uplatňované zásady včetně změny v modelu, konstrukci a obsahové náplni ukazatelů oproti předchozímu účetnímu období (Metodické aktuality, 9/2016).

3.4.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled podává informace o změně (zvýšení nebo snížení) jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi dvěma (minulé a běžné) účetními obdobími. Pokud došlo ke změně kapitálu z titulu vyplacených podílů na zisku, musí být tento kapitál vyčíslen zvlášť a dále musí být uvedeny zdroje, ze kterých byly podíly na zisku uhrazeny (Meritum, 2016).

Povinnost sestavit a v rámci účetní závěrky za účetní období započaté v roce 2016 vykázat tento přehled vzniká středním a velkým ÚJ (viz. § 18 odst. 2 zákona o účetnictví), které jsou obchodní společnostmi. Tato povinnost se nevztahuje na družstva, fyzické osoby a svěřenecké fondy. Účetní jednotky, kterým vznikne povinnost sestavit přehled o změnách vlastního kapitálu, nemají předepsanou strukturu tohoto přehledu (Metodické aktuality, 9/2016).

3.4.6 Výroční zpráva

Výroční zprávu mají povinnost vyhotovit ÚJ, které mají účetní závěrku ověřenou auditorem. Účelem sestavení výroční zprávy podle § 21 zákona o účetnictví je informovat o výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení ÚJ. Informace ve výroční zprávě musí být ucelené a vyvážené tak, aby výroční zpráva poskytovala komplexní obraz o hospodaření ÚJ. Obsah výroční zprávy podléhá ověření auditorem (Meritum, 2016).

Výroční zpráva musí obsahovat informace o skutečnostech, které nastaly po rozvahovém dnu, o předpokládaném vývoji činnosti ÚJ, aktivitách v oblasti výzkumu, vývoje a ochrany životního prostředí, nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů, o aktivitách v oblasti pracovně-právních vztahů a zda má ÚJ pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí. Výroční zpráva se jako účetní závěrka zveřejňuje ve sbírce listin (Metodické aktuality, 10/2016).

3.5 Finanční správa České republiky

Finanční správa se řídí zákonem č. 456/2011 Sb. Je tvořena soustavou orgánů finanční správy, které jsou podřízené Ministerstvu financí ČR. Soustavu těchto správních orgánů tvoří Generální finanční ředitelství, odvolací finanční ředitelství, specializovaný finanční úřad a finanční úřady. ÚJ mají povinnost podat na příslušný finanční úřad přiznání k dani z příjmů, náležité výkazy a zaplatit případnou daň za daný rok nejpozději k prvnímu dni 4. měsíce po skončení zdaňovacího období. Pokud mají daňového poradce, tento termín se prodlužuje k prvnímu dni 7. měsíce po skončení zdaňovacího období. U podání přiznání je tolerováno dalších pět dní. Tyto dny jsou zároveň poslední lhůtou pro úhradu vzniklé daně. Správce daně může termín pro podání prodloužit až o tři měsíce na žádost poplatníka. Pokud jsou součástí přiznání i příjmy zdaněné v zahraničí, může správce daně posunout termín až o deset měsíců po skončení zdaňovacího období. Právnícké osoby, které mají ze zákona zřízenou datovou schránku, musí podávat přiznání a účetní výkazy elektronicky. ÚJ mají povinnost zveřejnit účetní závěrku do třiceti dnů od ověření auditorem a schválení k tomu příslušným orgánem. Nejpozději však do dvanácti měsíců od rozvahového dne. Zveřejnění realizuje ÚJ zasláním účetních výkazů na příslušný rejstříkový soud, který ji uloží do sbírky listin (Ministerstvo financí České Republiky, 2017).

4 Vlastní práce

Pro modelovou účetní jednotku, firmu ABC, která je právnickou osobou s ručením omezeným, zabývající se prodejem služeb, jsou sestaveny účetní výkazy za jednotlivá zdaňovací období. Zdaňovací období pro tuto ÚJ je kalendářní rok od 1. 1. do 31. 12. V této práci je popsán vývoj účetní jednotky během let 2016 – 2022. Podle hospodaření účetní jednotky a vykázaných hodnot v účetnictví lze vidět, jak se firmě mění povinnosti při tvorbě účetních výkazů. Navržený časový odstup mezi roky 2016 a 2022 odpovídá změnám kategorie ÚJ. Po dvou následujících rozvahových dnech (kap. 3.1) řádných účetních závěrek překročí modelová firma dvě hraniční hodnoty dané zákonem č. 221/2015 Sb. V tomto modelovém případě v roce 2016, 2019 a 2022 ÚJ překračovala alespoň dvě ze tří hraničních hodnot, kterými jsou aktiva celkem (netto), roční úhrn čistého obratu a průměrný počet zaměstnanců, a proto změnila svoji kategorii z mikro na malou a následně na střední ÚJ. Ke každé kategorii ÚJ jsou uvedeny hodnoty aktiv, pasiv, nákladů a výnosů, které firma vytvořila svým hospodařením během účetních období. Z těchto hodnot se čerpají data do jednotlivých účetních výkazů. V příloze je uveden účtový rozvrh pro právnické osoby, ze kterého jsou čerpány jednotlivé účty do konkrétních výkazů. ÚJ využívá služby daňového poradce, a proto lze účetní výkazy odevzdávat k prvnímu dni 7. měsíce po skončení zdaňovacího období. Podle § 21a odst. 9 zákona o účetnictví nemá ÚJ povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

4.1 Mikro účetní jednotka bez povinnosti auditu

Mikro účetní jednotkou je firma ABC, s. r. o. v roce 2016 v důsledku toho, že vykazovala hodnoty, které k rozvahovému dni nepřekračovaly aktiva (netto) celkem nad 9 000 000Kč, roční úhrn čistého obratu byl menší než 18 000 000Kč a průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období byl 8 osob.

V tabulce 3 aktiva a pasiva k 31. 12. 2016 nalezneme hodnoty, ze kterých se čerpají data do účetního výkazu rozvahy. V každém řádku je uvedeno číslo účtu, název účtu a hodnota vyjádřená v penězích.

Tabulka 3 Aktiva a pasiva k 31. 12. 2016

AKTIVA A PASIVA k 31. 12. 2016 (v celých tisících Kč)					
013	Software	68	411	Základní kapitál	2 000
021	Stavby	499	429	Nerozdělená ztráta	-30
022	Hmotné movité věci a jejich soubory	3 425	431	VH ve schvalovacím řízení	3 748
042	Pořízení DHM	128	461	Dlouhodobé úvěry	737
052	Poskytnuté zálohy na DHM	471	321	Dluhy z obchodních vztahů	321
073	Oprávky k softwaru	-11	331	Zaměstnanci	415
081	Oprávky ke stavbám	-9	336	Zúčtování s institucemi SP a ZP	310
082	Oprávky k HMVS	-1 360	341	Daň z příjmu	150
211	Pokladna	44	342	Ostatní přímé daně	80
221	Bankovní účty	384	343	Daň z přidané hodnoty	176
311	Odběratelé	4 622	345	Ostatní daně a poplatky	52
314	Poskytnuté provozní zálohy	50	365	Ostatní dluhy ke společníkům obchodní korporace	108
381	Náklady příštích období	509	366	Dluhy ke společníkům obchodní korporace ze závislé činnosti	40
			383	Výdaje příštích období	713

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 4 nákladů a výnosů k 31. 12. 2016 účetní jednotka vykazuje hodnoty, ze kterých se čerpají data do účetního výkazu zisku a ztráty.

Tabulka 4 Náklady a výnosy k 31. 12. 2016

NÁKLADY A VÝNOSY k 31. 12. 2016 (v celých tisících Kč)					
501	Spotřeba materiálu	4 327	602	Tržby za služby	32 467
502	Spotřeba energie	4 374	641	Tržby z prodeje DHM a DNM	205
511	Opravy a udržování	2 248	648	Ostatní provozní výnosy	333
513	Náklady na reprezentaci	4	668	Ostatní finanční výnosy	21
518	Ostatní služby	2 000			
521	Mzdové náklady	7 274			
522	Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti	606			
524	Zákonné sociální pojištění	2 698			
527	Ostatní sociální náklady	352			
531	Daň silniční	2			
538	Ostatní daně a poplatky	55			
541	Zůstatková cena prodaného DHM a DNM	533			
548	Ostatní provozní náklady	530			
551	Odpisy DHM a DNM	1 380			
562	Úroky	71			
568	Ostatní finanční náklady	275			
591	Daň z příjmu z běžné činnosti – splatná	1 550			

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.1 Rozvaha ve zkráceném rozsahu – základní verze

Rozvaha ve zkráceném rozsahu a v základní verzi je uvedena v tabulce 5. Jednotlivé náležitosti jsou upraveny zákonem o účetnictví. Řádky, ze kterých jsou počítány součty, nemusí být v rozvaze v tomto režimu uváděny.

Tabulka 5 Rozvaha ve zkráceném rozsahu k 31. 12. 2016

ROZVAHA ve zkráceném rozsahu k 31. 12. 2016 (v celých tisících Kč)						
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Běžné účetní období			MÚO
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	Aktiva celkem	001	10 200	1 380	8 820	8 533
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	003	4 591	1 380	3 211	6 978
C.	Oběžná aktiva	037	5 100	0	5 100	1 555
D.	Časové rozlišení aktiv	074	509	0	509	0
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Stav v běžném období		Stav v minulém období	
	Pasiva celkem	078	8 820		8 533	
A.	Vlastní kapitál	079	5 718		1 970	
B.+C.	Cizí zdroje	101	1 331		6 563	
B.	Rezervy	102	0		0	
C.	Závazky	107	1 058		0	
D.	Časové rozlišení pasiv	141	713		0	

Zdroj: Vlastní zpracování

Firma ABC, s. r. o. má k rozvahovému dni 31. 12. 2016 celkem aktiva netto 8 820 000 Kč a její průměrný přepočtený počet zaměstnanců je 8 osob a to znamená, že nepřesáhla dvě z hraničních hodnot a zároveň nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, proto může tvořit rozvahu ve zkráceném rozsahu – základní verzi. V této rozvaze není čitelný dosažený výsledek hospodaření za účetní období a není zde tedy základní kontrolní vazba mezi rozvahou a výkazem zisku a ztrát. Z této rozvahy ani nezjistíme informaci o úvěrech. Pokud by firma chtěla žádat o úvěr, je bankou nucena poskytnou ji další údaje o svém hospodaření, i když ze zákona není povinna tvořit podrobnější účetní výkaz. Banky vyžadují, aby jim účetní jednotky poskytly všechny výkazy v plném rozsahu.

4.1.2 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu

Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu pro modelovou mikro ÚJ (firmu ABC, s. r. o.) k 31. 12. 2016 je uveden v tabulce 6. Protože je firma právnickou osobou s ručením omezením, má podle zákona povinnost vykazovat tento výkaz v plném rozsahu.

Tabulka 6 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. 2016

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu, druhové členění k 31. 12. 2016 (v celých tisících Kč)				
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	01	31 468	28 530
A.	Výkonová spotřeba	03	12 953	11 429
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	05	10 953	9 854
A.3.	Služby	06	2 000	1 575
D.	Osobní náklady	09	10 930	8 958
D.1.	Mzdové náklady	10	7 880	6 952
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	3 050	2 006
D.2.1	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	2 698	1 958
D.2.2	Ostatní náklady	13	352	48
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	1 380	1 020
E.1.	Úprava hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	1 380	1 020
E.1.1	Úprava hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	16	1 380	1 020
III.	Ostatní provozní výnosy	20	538	50
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	205	0
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	22	0	50
III.3.	Jiné provozní výnosy	23	333	0
F.	Ostatní provozní náklady	24	1 120	1 085
F.1.	Zůstatková cena prodaného DM	25	533	0
F.3	Daně a poplatky	27	57	35
F.5.	Jiné provozní náklady	29	530	1 050
*	Provozní VH	30	5 623	6 088
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	71	201
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	71	201
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	21	15
K.	Ostatní finanční náklady	47	275	380
*	Finanční VH	48	-325	-566
**	VH před zdaněním	49	5 298	5 522
L.	Daň z příjmů	50	1 550	1 800
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	1 550	1 800
**	VH po zdanění	53	3 748	3 722
***	VH za účetní období (+/-)	55	3 748	3 722
*	Čistý obrat za účetní období	56	32 027	28 595

Zdroj: Vlastní zpracování

Firma ABC, s. r. o. k rozvahovému dni 31. 12. 2016 vytvořila čistý obrat za účetní období 32 027 000 Kč. Překročila tím jednu z hraničních hodnot, ale další dvě nepřekročila. Firma ABC, s. r. o. za rok 2016 tvoří účetní výkazy v kategorii mikro účetní jednotky. Protože je obchodní korporací, je povinna tvořit výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu oproti rozvaze.

4.1.3 Příloha v účetní závěrce

Příloha v účetní závěrce za rok 2016 (tabulka 7) firmy ABC, s. r. o. doplňuje a rozvádí informace o účetní jednotce. Příloha je nedílnou součástí účetní závěrky. Její hlavní funkcí je vysvětlení a rozvedení informací obsažených v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. V příloze v účetní závěrce u firmy ABC, s. r. o. je krom jiného uvedeno, že za rok 2016 firma měla průměrný počet zaměstnanců 8 osob.

Tabulka 7 Příloha v účetní závěrce k 31. 12. 2016

PŘÍLOHA v účetní závěrce k 31. 12. 2016	
I. Obecné údaje	
Název:	ABC, s. r. o.
IČO:	12345678
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Nová 1, 530 02 Pardubice
Datum vzniku:	10. 05. 2012
Rozhodné datum:	31. 12. 2016
Datum sestavení účetní závěrky:	30. 06. 2017
Rozhodující předmět činnosti:	Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Statutární orgán a dozorčí orgán:	Ing. Nela Nová, jednatelka
Osoby podílející se na základním kapitálu spol. s podstatným nebo rozhodujícím vlivem:	Ing. Nela Nová
Zaměstnanci (průměrný počet zaměstnanců):	8
II. Účetní metody a obecné účetní zásady včetně způsobů oceňování	
Způsob ocenění zásoby nakoupené:	Cenou pořízení
Způsob stanovení sestavení odpisového plánu:	Účetní odpisy jsou rovny daňovým lineárním
Způsob uplatnění kurzů cizích měn:	Denní kurz ČNB
III. Doplnující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát	
Vlastní kapitál – změny:	
Počáteční zůstatek:	1 970 tis. Kč
Zisk za účetní období:	3 748 tis. Kč
Konečný zůstatek:	5 718 tis. Kč
Základní kapitál:	2 000 tis. Kč
V Pardubicích dne 30. 6. 2017, zpracoval: Ing. Nela Nová, podpis: Ing. Nela Nová	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2 Malá účetní jednotka bez povinnosti auditu

Firma ABC, s. r. o. jako mikro ÚJ překročila ve dvou po sobě následujících rozvahových dnech dvě hraniční hodnoty, a to aktiva (netto) celkem 41 454 000 Kč a průměrný počet zaměstnanců byl 32 osob. Od počátku bezprostředně následujícího účetního období proto musí změnit svou kategorii. Mikro ÚJ se stává malou ÚJ v roce 2019. Firma vykazovala hodnoty, které k rozvahovému dni 31. 12. 2019 nepřekračovaly dvě hraniční hodnoty, kterými jsou aktiva (netto) celkem do 100 000 000 Kč, roční úhrn

čistého obratu byl méně než 200 000 000 Kč a průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období nepřesáhl více jak 50 osob.

V tabulce 8 aktiv a pasiv k 31. 12. 2019 nalezneme hodnoty, ze kterých se čerpají data do výkazu rozvahy.

Tabulka 8 Aktiva a pasiva k 31. 12. 2019

AKTIVA A PASIVA k 31. 12. 2019 (v celých tisících Kč)					
013	Software	641	411	Základní kapitál	2 000
021	Stavby	499	428	Nerozdělený zisk z minulých let	4 718
022	Hmotné movité věci a jejich soubory	24 214	431	VH ve schvalovacím řízení	10 665
041	Pořízení DNM	1 316	461	Dlouhodobé úvěry	4 187
042	Pořízení DHM	746	321	Dluhy z obchodních vztahů	13 486
052	Poskytnuté zálohy na DHM	54	331	Zaměstnanci	688
073	Oprávky k softwaru	-145	336	Zúčtování s institucemi SP a ZP	396
081	Oprávky ke stavbám	-26	341	Daň z příjmu	767
082	Oprávky k HMVS	-4 755	342	Ostatní přímé daně	93
211	Pokladna	696	343	Daň z přidané hodnoty	183
221	Bankovní účty	9 544	345	Ostatní daně a poplatky	650
311	Odběratelé	7 870	365	Ostatní dluhy ke společníkům obchodní korporace	3 408
381	Náklady příštích období	797	366	Dluhy ke společníkům obchodní korporace ze závislé činnosti	40
			383	Výdaje příštích období	170

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve výkazu nákladů a výnosů k 31. 12. 2019 (tabulka 9) ÚJ vykazuje následující hodnoty. Jedná se o výkaz, ze kterého se čerpají data do účetního výkazu zisku a ztráty.

Tabulka 9 Náklady a výnosy k 31. 12. 2019

NÁKLADY A VÝNOSY k 31. 12. 2019 (v celých tisících Kč)					
501	Spotřeba materiálu	9 102	602	Tržby za služby	56 942
502	Spotřeba energie	6 740	641	Tržby z prodeje DHM, DNM	422
511	Opravy a udržování	1 176	648	Ostatní provozní výnosy	76
513	Náklady na reprezentaci	155	668	Ostatní finanční výnosy	17
518	Ostatní služby	9 486			
521	Mzdové náklady	8 945			
522	Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti	710			
524	Zákonné sociální pojištění	3 152			
527	Ostatní sociální náklady	227			
531	Daň silniční	2			
538	Ostatní daně a poplatky	5			
548	Ostatní provozní náklady	719			
551	Odpisy DHM a DNM	3 600			
562	Úroky	98			
568	Ostatní finanční náklady	133			
591	Daň z příjmu – splatná	2 542			

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.1 Rozvaha ve zkráceném rozsahu – rozšířená verze

Malá ÚJ bez povinnosti auditu může sestavit rozvahu ve zkráceném rozsahu v rozšířené verzi, jelikož se jedná o právnickou osobu s ručením omezeným. Pro firmu ABC, s. r. o. jako malé ÚJ, je rozvaha ve zkráceném režimu v rozšířené verzi ke dni 31. 12. 2019 uvedena v tabulce 10. Sledovanou hodnotou jsou aktiva netto 41 451 000 Kč.

Tabulka 10 Rozvaha ve zkráceném rozsahu k 31. 12. 2019

ROZVAHA ve zkráceném rozsahu k 31. 12. 2019 (v celých tisících Kč)						
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Běžné účetní období			MÚO
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	Aktiva celkem	001	46 377	4 926	41 451	40 887
B.	Dlouhodobý majetek	003	27 470	4 926	22 544	20 278
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	003	1 957	145	1 812	826
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	004	25 513	4 781	20 732	19 452
C.	Oběžná aktiva	037	18 110	0	18 110	20 100
C.II	Pohledávky	046	7 870	0	7 870	8 266
C.II.2	Krátkodobé pohledávky	057	7 870	0	7 870	8 266
C.IV.	Peněžní prostředky	071	10 240	0	10 240	11 834
D.	Časové rozlišení aktiv	074	797	0	797	509
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Stav v běžném období		Stav v minulém období	
	Pasiva celkem	078	41 451		40 887	
A.I.	Vlastní kapitál	081	17 383		16 718	
A.II.	Základní kapitál	084	2 000		2 000	
A.V.	VH minulých let	099	4 718		3 526	
A.VI.	VH běžného účetního období	100	10 665		4 748	
B.+C.	Cizí zdroje	101	23 898		23 954	
C.	Závazky	107	23 898		23 954	
C.I.	Dlouhodobé závazky	108	4 187		5 407	
C.II.	Krátkodobé závazky	123	19 711		18 547	
D.	Časové rozlišení pasiv	141	170		215	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.2 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu

V tabulce 9 nákladů a výnosů ÚJ vykazuje hodnoty, ze kterých se čerpají data do účetního výkazu zisku a ztráty v plném rozsahu podle druhového členění (tabulka 11). Firma ABC, s. r. o., jako malé ÚJ, má kladný výsledek hospodaření a k rozvahovému dni 31. 12. 2019 vytvořila čistý obrat za účetní období 57 457 000 Kč. V tomto a předcházejícím výkazu rozvahy je již čitelný výsledek hospodaření za účetní období a je zde tedy kontrolní vazba mezi těmito výkazy.

Tabulka 11 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. 2019

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu, druhové členění k 31. 12. 2019 (v celých tisících Kč)				
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	01	56 942	33 467
A.	Výkonová spotřeba	03	26 659	12 953
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	05	17 173	10 953
A.3.	Služby	06	9 486	2 000
D.	Osobní náklady	09	13 034	12 420
D.1.	Mzdové náklady	10	9 655	9 305
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	3 379	3 115
D.2.1	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	3 152	2 985
D.2.2	Ostatní náklady	13	227	130
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	3 600	1 379
E.1.	Úprava hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	3 600	1 379
E.1.1	Úprava hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	16	3 600	1 379
III.	Ostatní provozní výnosy	20	498	538
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	422	205
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	22	0	0
III.3.	Jiné provozní výnosy	23	76	333
F.	Ostatní provozní náklady	24	726	587
F.3	Daně a poplatky	27	7	57
F.5.	Jiné provozní náklady	29	719	530
*	Provozní výsledek hospodařen	30	13 403	6 666
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	98	114
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	98	114
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	17	21
K.	Ostatní finanční náklady	47	133	275
*	Finanční VH	48	-214	-368
**	VH před zdaněním	49	13 207	6 298
L.	Daň z příjmů	50	2 542	1 550
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	2 542	1 550
**	VH po zdanění	53	10 665	4 748
***	VH za účetní období (+/-)	55	10 665	4 748
*	Čistý obrát za účetní období	56	57 457	34 026

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.3 Příloha v účetní závěrce

Příloha (tabulka 12) v účetní závěrce za rok 2019 firmy ABC, s. r. o. doplňuje a rozvádí informace o účetní jednotce. Souvisí s rozvahou a výkazem zisku a ztráty. V příloze účetní závěrky modelové firmy ABC, s. r. o. je uvedeno, že za rok 2019 měla firma průměrný počet zaměstnanců 32 osob. Tento údaj je jednou z podmínek pro rozdělení ÚJ do kategorií a není uváděn v žádném jiném účetním výkazu.

Tabulka 12 Příloha v účetní závěrce k 31. 12. 2019

PŘÍLOHA v účetní závěrce k 31. 12. 2019	
I. Obecné údaje	
Název:	ABC, s. r. o.
IČO:	12345678
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Nová 1, 530 02 Pardubice
Datum vzniku:	10. 05. 2012
Rozhodné datum:	31. 12. 2019
Datum sestavení účetní závěrky:	30. 06. 2020
Rozhodující předmět činnosti:	Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Statutární orgán a dozorčí orgán:	Ing. Nela Nová, jednatelka
Osoby podílející se na základním kapitálu spol. s podstatným nebo rozhodujícím vlivem:	Ing. Nela Nová
Zaměstnanci (průměrný počet zaměstnanců):	32
II. Účetní metody a obecné účetní zásady včetně způsobů oceňování	
Způsob ocenění zásoby nakoupené:	Cenou pořízení
Způsob stanovení sestavení odpisového plánu:	Účetní odpisy jsou rovny daňovým lineárním
Způsob uplatnění kurzů cizích měn:	Denní kurz ČNB
III. Doplnující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát	
Vlastní kapitál – změny:	
Počáteční zůstatek:	6 718 tis. Kč
Zisk za účetní období:	10 665 tis. Kč
Konečný zůstatek:	17 383 tis. Kč
Základní kapitál:	2 000 tis. Kč
V Pardubicích dne 30. 6. 2020, zpracoval: Ing. Nela Nová, podpis: <i>Ing. Nela Nová</i>	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3 Střední účetní jednotka

Účetní jednotka, firma ABC, s. r. o., přesáhla ve dvou rozvahových dnech dvě podmínky v kategorizaci účetních jednotek a stala se z ní střední ÚJ, která má povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem od roku 2022. ÚJ přesáhla hodnoty aktiva (netto) celkem 154 851 000 Kč a průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období byl 56 osob. Veškeré následující výkazy je ÚJ povinna vykazovat dle zákonných podmínek.

V tabulce 13 aktiva a pasiva k 31. 12. 2022 jsou uvedeny hodnoty, ze kterých se čerpají data do účetního výkazu rozvahy.

Tabulka 13 Aktiva a pasiva k 31. 12. 2022

AKTIVA A PASIVA k 31. 12. 2022 (v celých tisících Kč)					
013	Software	22 598	411	Základní kapitál	2 000
021	Stavby	16 275	428	Nerozdělený zisk minulých let	35 384
022	Hmotné movité věci a jejich soubory	55 645	431	VH ve schvalovacím řízení	29 263
042	Pořízení DHM	20 747	461	Dlouhodobé úvěry	16 340
052	Poskytnuté zálohy na DHM	10 259	321	Dluhy z obchodních vztahů	35 298
073	Oprávký k softwaru	-863	331	Zaměstnanci	22 689

AKTIVA A PASIVA k 31. 12. 2022 (v celých tisících Kč)					
081	Oprávky ke stavbám	-235	336	Zúčtování s institucemi SP a ZP	10 388
082	Oprávky k HMVS	-9 225	341	Daň z příjmů	1 670
211	Pokladna	776	342	Ostatní přímé daně	96
221	Bankovní účty	21 920	365	Ostatní dluhy ke společníkům obchodní korporace	1 408
311	Odběratelé	16 724	379	Jiné závazky	53
314	Poskytnuté provozní zálohy	201	383	Výdaje příštích období	215
381	Náklady příštích období	29	389	Dohadné účty pasivní	47

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 14 nákladů a výnosů k 31. 12. 2022 účetní jednotka vykazuje hodnoty, ze kterých se čerpají data do účetního výkazu zisku a ztráty.

Tabulka 14 Náklady a výnosy k 31. 12. 2022

NÁKLADY A VÝNOSY k 31. 12. 2022 (v celých tisících Kč)					
501	Spotřeba materiálu	3 700	602	Tržby za služby	87 508
502	Spotřeba energie	10 014	642	Tržby z prodeje materiálu	45
511	Opravy a udržování	3 874	648	Ostatní provozní výnosy	269
513	Náklady na reprezentaci	86	663	Kurzové zisky	6
518	Ostatní služby	11 793			
521	Mzdové náklady	12 780			
522	Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti	1 508			
524	Zákonné sociální pojištění	4 160			
527	Zákonné sociální náklady	333			
538	Ostatní daně a poplatky	90			
548	Ostatní provozní náklady	1 010			
551	Odpisy DHM a DNM	5 395			
562	Úroky	42			
568	Ostatní finanční náklady	87			
591	Daň z příjmu splatná	3 692			

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.1 Rozvaha v plném rozsahu

Střední ÚJ vznikla povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, která vyplývá ze zákona. V tomto případě je sestavena rozvaha v plném rozsahu (tabulka 15). Data do tohoto účetního výkazu jsou čerpána z výkazu aktiv a pasiv (tabulka 13).

Tabulka 15 Rozvaha v plném rozsahu k 31. 12. 2022

ROZVAHA k 31. 12. 2022 (v celých tisících Kč)						
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Běžné účetní období			MÚO
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	Aktiva celkem	001	165 174	10 323	154 851	106 255
B.	Dlouhodobý majetek	003	125 524	10 323	115 201	87 348
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	22 598	863	21 735	10 497
B.I.2.	Ocenitelná práva	006	22 598	863	21 735	10 497
B.I.2.1.	Software	007	22 598	863	21 735	10 497

ROZVAHA k 31. 12. 2022 (v celých tisících Kč)						
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Běžné účetní období			MÚO
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	014	102 926	9 460	93 466	76 851
B.II.1.	Pozemky a stavby	015	16 275	235	16 040	14 960
B.II.1.2	Stavby	017	16 275	235	16 040	14 960
B.II.2.	HMV a jejich soubory	018	56 186	9 225	46 961	54 820
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	024	31 006		31 006	7 071
B.II.5.1	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	025	10 259		10 259	2 047
B.II.5.2	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	026	20 206		20 206	5 024
C.	Oběžná aktiva	037	39 621		39 621	18 110
C.II	Pohledávky	046	16 925		16 925	7 870
C.II.2	Krátkodobé pohledávky	057	16 925		16 925	7 870
C.II.2.1	Pohledávky z obchodních vztahů	058	16 724		16 724	7 138
C.II.2.4	Pohledávky – ostatní	061	201		201	732
C.II.2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	065	201		201	732
C.IV.	Peněžní prostředky	071	22 696		22 696	10 240
C.IV.1	Peněžní prostředky v pokladně	072	776		776	697
C.IV.2	Peněžní prostředky na účtech	073	21 920		21 920	9 543
D.	Časové rozlišení aktiv	074	29		29	797
D.I.1	Náklady příštích období	075	29		29	797
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Stav v běžném období		Stav v minulém období	
	Pasiva celkem	001	154 851		106 255	
A.	Vlastní kapitál	002	66 647		45 901	
A.I.	Základní kapitál	003	2 000		2 000	
A.I.1.	Základní kapitál	004	2 000		2 000	
A.IV.	VH minulých let	018	35 384		14 719	
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	019	35 384		14 719	
A.V.	VH běžného účetního období (+/-)	022	29 263		29 182	
B.+C.	Cizí zdroje	024	87 989		60 184	
C.	Závazky	030	87 989		60 184	
C.I.	Dlouhodobé závazky	031	16 340		4 187	
C.I.2	Závazky k úvěrovým institucím	035	16 340		4 187	
C.II.	Krátkodobé závazky	046	71 649		55 997	
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	052	35 298		25 476	
C.II.8	Závazky ostatní	056	36 351		30 521	
C.II.8.1	Závazky ke společníkům	057	1 408		1 005	
C.II.8.3	Závazky k zaměstnancům	059	22 689		18 564	
C.II.8.4	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	060	10 388		9 865	
C.II.8.5	Stát – daňové závazky a dotace	061	1 766		1 029	
C.II.8.6	Dohadné účty pasivní	062	47		58	
C.II.8.7	Jiné závazky	063	53		0	
D.	Časové rozlišení pasiv	064	215		170	
D.I.1.	Výdaje příštích období	065	215		170	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.2 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu

Střední ÚJ vykazuje jako mikro a malá ÚJ výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu dle druhového členění (tabulka 16). Podklady jsou čerpány z tabulky 14 nákladů a výnosů. Firma ABC, s. r. o. jako střední ÚJ k rozvahovému dni 31. 12. 2022 vytvořila čistý obrat za účetní období 87 828 000 Kč.

Tabulka 16 Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. 2022

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu, druhové členění k 31. 12. 2022 (v celých tisících Kč)				
Ozn. a	Text b	Č. ř. c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	01	87 508	74 553
A.	Výkonová spotřeba	03	29 467	25 468
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	05	17 674	15 982
A.3.	Služby	06	11 793	9 486
D.	Osobní náklady	09	18 782	12 928
D.1.	Mzdové náklady	10	14 288	9 549
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	4 494	3 379
D.2.1	Náklady na sociální zabezpečení a ZP	12	4 160	3 152
D.2.2	Ostatní náklady	13	334	227
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	5 395	3 600
E.1.	Úprava hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	5 395	3 600
E.1.1	Úprava hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	16	5 395	3 600
III.	Ostatní provozní výnosy	20	314	498
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	0	421
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	22	45	1
III.3.	Jiné provozní výnosy	23	269	76
F.	Ostatní provozní náklady	24	1 100	1 146
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	0	420
F.3	Daně a poplatky	27	90	7
F.5.	Jiné provozní náklady	29	1 010	719
*	Provozní VH	30	33 078	31 909
H.VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39	6	0
H.VI2	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	40	6	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	42	101
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	42	101
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	0	17
K.	Ostatní finanční náklady	47	87	100
*	Finanční VH	48	-123	-184
**	VH před zdaněním	49	32 955	31 726
L.	Daň z příjmů	50	3 692	2 543
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	3 692	2 543
**	VH po zdanění	53	29 263	29 182
***	VH za účetní období (+/-)	55	29 263	29 182
*	Čistý obrat za účetní období	56	87 828	75 068

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.3 Příloha v účetní závěrce

Příloha (tabulka 17) v účetní závěrce za rok 2022 firmy ABC, s. r. o. doplňuje a rozvádí informace o účetní jednotce (firmě ABC, s. r. o.).

Tabulka 17 Příloha v účetní závěrce k 31. 12. 2022

PŘÍLOHA v účetní závěrce k 31. 12. 2022	
I. Obecné údaje	
Název:	ABC, s. r. o.
IČO:	12345678
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Sídlo:	Nová 1, 530 02 Pardubice
Datum vzniku:	10. 05. 2012
Rozhodné datum:	31. 12. 2022
Datum sestavení účetní závěrky:	30. 06. 2023
Rozhodující předmět činnosti:	Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Statutární orgán a dozorčí orgán:	Ing. Nela Nová, jednatelka
Osoby podílející se na základním kapitálu spol. s podstatným nebo rozhodujícím vlivem:	Ing. Nela Nová
Společnost, která sestavuje konsolidovanou účetní závěrku, do které tato společnost patří:	Netýká se účetní jednotky
Zaměstnanci (průměrný počet zaměstnanců):	56
Náklady:	12 780 tis. Kč.
Odměny statutárních orgánů:	1
Náklady:	1 508 tis. Kč
Dlouhodobý majetek:	
- Stavby	PC: 16 275 tis. Kč, Oprávky: 235 tis. Kč
- Stroje, přístroje a zařízení	PC: 53 829 tis. Kč, Oprávky: 8 895 tis. Kč
- Dopravní prostředky	PC: 1 816 tis. Kč, Oprávky: 330 tis. Kč
- Nehmotný majetek	PC: 22 598 tis. Kč, Oprávky: 863 tis. Kč
II. Účetní metody a obecné účetní zásady včetně způsobů oceňování	
Způsob ocenění zásoby nakoupené:	Cenou pořízení
Způsob stanovení sestavení odpisového plánu:	Účetní odpisy jsou rovny daňovým lineárním
Způsob uplatnění kurzů cizích měn:	Denní kurz ČNB
III. Doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty	
Vlastní kapitál – změny:	
Počáteční zůstatek:	37 384 tis. Kč
Zisk za účetní období:	29 263 tis. Kč
Konečný zůstatek:	66 647 tis. Kč
Základní kapitál:	2 000 tis. Kč
Závazky:	
- Běžné	35 298 tis. Kč
- Úvěry	16 340 tis. Kč
Závazky vůči státu:	
- SP	6 925 tis. Kč
- ZP	3 463 tis. Kč
- FU	1 766 tis. Kč
V Pardubicích dne 30. 6. 2023, zpracoval: Ing. Nela Nová, podpis: <i>Ing. Nela Nová</i>	

Zdroj: Vlastní zpracování

V příloze v účetní závěrce u firmy ABC, s. r. o. nalezneme, že za rok 2022 firma měla průměrný počet zaměstnanců 56 osob.

4.3.4 Přehled o peněžních tocích (cash flow)

Střední ÚJ sestavila přehled o peněžních tocích (tabulka 18) nepřímou metodou. Tvorba tohoto účetního výkazu vyplývá ze zákona.

Tabulka 18 Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2022

Přehled o peněžních tocích (cash flow) k 31. 12. 2022 (v celých tisících Kč)		
P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	3 734
	<i>Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)</i>	
Z.	Účetní zisk nebo ztráta před zdaněním	32 955
A.*	Čistý peněžní tok z provozní oblasti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu	32 955
A.**	Čistý peněžní tok z provozní oblasti před zdaněním	32 955
A.3.	Vyplacené úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku	-42
A.5.	Zaplacená daň z příjmů a doměrky daně za minulá období	-3 692
A.***	Čistý peněžní tok z provozní oblasti	29 221
	<i>Peněžní toky z investiční činnosti</i>	
B.1.	Výdaje spojené s nabytím dlouhodobého majetku	10 259
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	
	<i>Peněžní toky z finanční činnosti</i>	
C***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	
F.	Zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	18 962
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci období	22 696

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 2022 (tabulka 19) podává informace o změně (zvýšení nebo snížení) jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi dvěma (minulé a běžné) účetními obdobími. Povinnost sestavit a v rámci účetní závěrky za účetní období započaté v roce 2022 vykázat tento přehled, vzniká středním a velkým ÚJ (viz § 18 odst. 2 zákona o účetnictví), které jsou obchodní společnostmi.

Firma ABC, s. r. o. za poslední účetní období zvýšila výsledek hospodaření o 29 263 000 Kč.

Tabulka 19 Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 2022

Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 2022 (v celých tisících Kč)					
		Počáteční zůstatek 1	Zvýšení 2	Snížení 3	Konečný zůstatek 4
A.	Vlastní kapitál	45 901			66 647
A.I.	Základní kapitál	2 000			2 000
A.I.1.	Základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku	2 000			2 000
A.II.	Kapitálové fondy				
A.III.	Fondy ze zisku				
A.IV.	VH minulých let				
1.	Nerozdělený zisk minulých let	14 719		8 517	35 384
3.	VH ve schvalovacím řízení	29 182			
A.V.	VH běžného účetního období		29 263		29 263

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.6 Výroční zpráva

Výroční zpráva (tabulka 20) je sestavována pro ÚJ, která má účetní závěrku ověřenou auditorem, což bylo definováno v prvním odstavci kapitoly 4.3. Účelem sestavení výroční zprávy je informovat o výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodaření firmy ABC, s. r. o. Informace musí být ucelené, komplexní a vyvážené tak, aby byl zřetelný obraz o hospodaření. Obsah výroční zprávy podléhá ověření auditorem.

Tabulka 20 Výroční zpráva k 31. 12. 2022

Výroční zpráva ke dni 31. 12. 2022 firmy ABC, s. r. o.	
<p>Výroční zpráva je zpracována za období počínající dnem 1. ledna 2022 a končící dnem 31. prosince 2022 na základě vyhodnocení činnosti firmy ABC, s. r. o. Jednotlivá ustanovení byla předmětem jednání valné hromady firmy ABC, s. r. o. dne 30. 6. 2023.</p>	
<p>Obsah:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Obecné informace 2) Hlavní činnost organizace 3) Struktura organizace 4) Hospodaření organizace 	
<p>1. Obecné informace</p> <p>Název účetní jednotky: ABC, s. r. o. Sídlo: Nová 1, 530 02 Pardubice IČ: 12345678 DIČ: CZ12345678 Právní forma: společnost s ručením omezeným Spisová značka: C 12345 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové</p>	
<p>2. Hlavní činnost organizace</p> <p>ABC, s. r. o. má svou hlavní činnost vymezenou svými stanovami. Ve sledovaném období realizovala veškerou hlavní činnost organizace.</p>	

Výroční zpráva ke dni 31. 12. 2022 firmy ABC, s. r. o.

3. Struktura organizace

Nejvyšším orgánem ABC, s. r. o. je valná hromada.

Statutárním orgánem je Ing. Nela Nová, jednatelka.

Ve sledovaném období nedošlo ke změnám ve struktuře organizace ani ve složení statutárních orgánů.

4. Hospodaření organizace

Organizace ve sledovaném období dosáhla kladného výsledku hospodaření 29 263 tis. Kč. Organizace vykazuje dostatek finančních prostředků pro realizaci své hlavní činnosti v následujícím období.

Podrobnější informace o hospodaření organizace ve sledovaném období jsou uvedeny v přílohách této výroční zprávy:

Příloha č. 1 – Rozvaha (tabulka 15)

Příloha č. 2 – Výkaz zisku a ztráty (tabulka 16)

Příloha č. 3 – Příloha v účetní závěrce (tabulka 17)

Příloha č. 4 – Přehled o peněžních tocích (tabulka 18)

Příloha č. 5 – Přehled o změnách vlastního kapitálu (tabulka 19)

Sestavila: Ing. Nela Nová, dne: 30. 6. 2023, podpis: *Ing. Nela Nová*

Zdroj: Vlastní zpracování

Od 1. 1. 2016 je nutné sestavit výroční zprávu u všech účetních jednotek, které podléhají povinnosti účetní závěrky ověřené auditorem.

Účetní závěrka firmy ABC, s. r. o. k 31. 12. 2022 by měla být doplněna o zprávu auditora, kterou tato bakalářská práce neobsahuje. Střední a velká účetní jednotka mají povinnost sestavovat a zveřejňovat téměř stejný rozsah účetních výkazů. Sestavení účetních výkazů velké účetní jednotky není v této bakalářské práci uvedeno.

5 Závěr

V teoretické části jsou v souladu s metodikou přehledně a postupně popsány náležitosti a podmínky sestavení účetních výkazů pro jednotlivé účetní jednotky podle jejich kategorizace. Jednotlivé kapitoly jsou logicky uspořádány a podloženy odkazy na dostupnou odbornou literaturu.

Praktická část dokládá povinnosti účetní jednotky na konkrétních účetních výkazech (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha v účetní závěrce, přehled o peněžních tocích, výroční zpráva). Konkrétně se jedná o sestavení a komparaci účetních výkazů v rostoucí modelové účetní jednotce, která byla kategorizována dle požadavků novelizovaného znění zákona o účetnictví č. 221/2015 Sb. s účinností od 1. 1. 2016.

Od roku 2016 docházelo k růstu účetní jednotky, modelové firmy ABC, s. r. o., která je právnickou osobou a zabývá se prodejem služeb. V této práci je popsán vývoj účetní jednotky během let 2016 až 2022, kde časový odstup tvorby jednotlivých účetních výkazů odpovídá změnám kategorie ÚJ. Po dvou následujících rozvahových dnech (rozvahový den této účetní jednotky je poslední den kalendářního roku) řádných účetních závěrek (tzn. v roce 2016, 2019 a 2022) ÚJ překračovala alespoň dvě ze tří hraničních hodnot, kterými jsou aktiva celkem (netto), roční úhrn čistého obratu a průměrný počet zaměstnanců, a proto změnila svoji kategorii z mikro na malou a následně na střední ÚJ. Ke každé kategorii ÚJ jsou uvedeny hodnoty aktiv, pasiv, nákladů a výnosů, které firma vytvořila svým hospodařením během účetních období. Vývoj účetní jednotky v čase, včetně hodnot pro kategorizaci, je souhrnně zobrazen v tabulce 21. Rozhodným okamžikem pro určení první kategorie účetní jednotky byly účetní výkazy za rok 2015. Na jednotlivých výkazech je znázorněno, jaké podmínky ÚJ splňovala a jaké dokumenty musela dokládat. Pomocí dat z jednotlivých výkazů je zřetelné, za jakých podmínek ÚJ přecházela mezi jednotlivými kategoriemi. Střední a velká ÚJ mají povinnost sestavovat a zveřejňovat téměř stejný rozsah účetních výkazů, a proto v této práci nejsou uvedeny účetní výkazy velké ÚJ.

Mikro ÚJ překročila 3 limitní hodnoty (aktiva celkem, roční úhrn čistého obratu a průměrný počet zaměstnanců) v roce 2017 a 2018. Od roku 2019 musela přejít na malou ÚJ a splňovat podmínky sestavování účetních výkazů pro tuto kategorii. Mikro ÚJ má za povinnost sestavovat tyto účetní výkazy: rozvahu ve zkráceném rozsahu a základní verzi, výkaz zisku a ztrát v plném rozsahu a přílohu v účetní závěrce. Oproti mikro ÚJ by navíc malá ÚJ měla vykazovat rozvahu ve zkráceném rozsahu, ale rozšířené verzi. Mikro a malá

ÚJ nemá ze zákona povinnost vytvořit a zveřejnit účetní výkazy v plném rozsahu, ale při žádosti o úvěr banka vyžaduje další údaje o hospodaření ÚJ, a to znamená poskytnutí výkazů v plném rozsahu. V roce 2020 a 2021 došlo k překročení pouze dvou limitních hodnot (aktiva celkem a průměrný počet zaměstnanců), i přesto musela od roku 2022 firma ABC, s. r. o. změnit svoji kategorii z malé na střední ÚJ. Střední ÚJ musí vytvořit rozvahu v plném rozsahu, výkaz zisku a ztrát v plném rozsahu, přílohu v účetní závěrce, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a výroční zprávu. Účetní závěrka by měla být ověřená auditorem.

Veškerá data byla modelována na nová pravidla definovaná zákonem č. 221/2015 Sb. s účinností od 1. 1. 2016. Po zpracování této práce mohlo dojít dalším novelizacím a účetní jednotky mohou mít upravené podmínky jejich kategorizace, či budou muset vytvořit upravené nebo další výkazy, což tato práce nemohla předpokládat.

Tabulka 21 Přehled změn kategorie firmy ABC, s. r. o.

Přehled změn kategorie firmy ABC, s. r. o.				
Stav k rozvahovému dni	Podmínky			Kategorie účetních jednotek
	Aktiva celkem v tis. Kč	Roční úhrn čistého obrátu v tis. Kč	Průměrný počet zaměstnanců	
Hodnoty kategorizace	≤ 9 000	≤ 18 000	≤ 10	MIKRO
31. 12. 2015	8 533	28 595	7	MIKRO
31. 12. 2016	8 820	32 027	8	MIKRO
31. 12. 2017	31 245	33 143	20	MIKRO
31. 12. 2018	40 887	34 026	25	MIKRO
Hodnoty kategorizace	> 9 000 ≤ 100 000	> 18 000 ≤ 200 000	> 10 ≤ 50	MALÁ
31. 12. 2019	41 451	57 457	32	MALÁ
31. 12. 2020	102 623	68 121	53	MALÁ
31. 12. 2021	106 255	75 068	64	MALÁ
Hodnoty kategorizace	> 100 000 ≤ 500 000	> 200 000 ≤ 1 000 000	> 50 ≤ 250	STŘEDNÍ
31. 12. 2022	154 851	87 828	86	STŘEDNÍ

Zdroj: Vlastní zpracování

6 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

BOHDALOVÁ, Marie. *Výkaz zisku a ztrát*. In: Uctovani.net [online]. 2017 [cit. 2017-11-19]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Vykaz-zisku-a-ztrat-vysledovka-ke-stazeni&idc=273>.

BRYCHTA, Ivan, Miroslav BULLA, Tereza KRUPOVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Ivana PILAŘOVÁ, Yvetta PŠENKOVÁ a Jiří STROUHAL. *Účetnictví podnikatelů 2016: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 1. 2016*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Meritum. ISBN 978-80-7552-050-0.

ČUHLOVÁ, Jarmila a Vladimír MUNZAR. *Přehled učiva k maturitní zkoušce z účetnictví*. 4., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-978-5.

EUR-Lex. *Directive 2013/34/Eu of the European parliament and of the council*. [online]. 2017. [cit. 2017-09-30]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013L0034>.

FUČÍKOVÁ, Jana. *Rozvaha*. In: Uctovani.net [online]. 2017 [cit. 2017-11-19]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Vykaz-zisku-a-ztrat-vysledovka-ke-stazeni&idc=273>.

HINKE, Jana a Dana BÁRKOVÁ. *Účetnictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0331-7.

KADLEC, Michal. *Účetní závěrka od roku 2016*. In: Portal.pohoda.cz [online]. 2017. [cit. 2017-09-30]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-zaverka-od-roku-2016>.

Metodické aktuality svazu účetních. 2016. Praha: Svaz účetních České Republiky, z. s. ISSN 1211-4138.

PILÁTOVÁ, Jana. *Zákon o účetnictví s komentářem: s účinností od 1. 1. 2016*. Praha: Grada Publishing, 2015. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-5804-6.

SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2017*. Praha: Grada Publishing, 2017. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0423-9.

STROUHAL, Jiří. *Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů*. Praha: Wortels Kluwer, 2016. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7552-268-9.

ŠTOHL, Pavel a Vladislav KLIČKA. *Maturitní okruhy z účetnictví: 2017*. 10. upravené vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, s. r. o., 2017. ISBN 978-80-88221-01-2.

Právní normy

ČESKO. MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Daně. 2017 [online]. [cit. 2017-05-24]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/ucetnictvi/otazky-a-odpovedi-v-souvislosti-s-novelou>.

ČESKO. *Daňové zákony 2017: úplná znění platná k 1. 1. 2017*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0451-2.

ČESKO. Zákon č. 221/2015 Sb. ze dne 12. srpna 2015 kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015, [online]. [cit. 2017-08-13]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz>.

ČESKO. Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, [online]. [cit. 2017-08-13]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz>.

ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, [online]. [cit. 2017-08-13]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz>.

7 Příloha

ÚČTOVÝ ROZVRH PRO PODNIKATELE od 1. 1. 2017 – pro předmět Účetnictví pro podnikatele TF

<p>Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek</p> <p>01 – Dlouhodobý nehmotný majetek</p> <p>012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje</p> <p>013 - Software</p> <p>014 - Ostatní ocenitelná práva</p> <p>017 - Goodwill</p> <p>019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek</p> <p>02 - Dlouhodobý hmotný majetek - odpisovaný</p> <p>021 - Stavby</p> <p>022 - Hmotné movité věci a jejich soubory</p> <p>025 - Pěstitelské celky trvalých porostů</p> <p>026 - Dospělá zvířata a jejich skupiny</p> <p>029 - Jiný dlouhodobý hmotný majetek</p> <p>03 - Dlouhodobý hmotný majetek - neodpisovaný</p> <p>031 - Pozemky</p> <p>032 - Umělecká díla a sbírky</p> <p>04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek</p> <p>041 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek</p> <p>042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</p> <p>043 - Přiznání dlouhodobého finančního majetku</p> <p>05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek</p> <p>051 - Poskytnuté zálohy a závadky na DNM</p> <p>052 - Poskytnuté zálohy a závadky na DHM</p> <p>053 - Poskytnuté zálohy a závadky na DFM</p> <p>06 - Dlouhodobý finanční majetek</p> <p>061 - Podíly - ovládaná nebo ovládaná osoba</p> <p>062 - Podíly - podstatný vliv</p> <p>063 - Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly</p> <p>065 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti</p> <p>066 - Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládaná osoba,</p> <p>067 - Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv</p> <p>068 - Zápůjčky a úvěry - ostatní</p> <p>069 - Jiný dlouhodobý finanční majetek</p> <p>07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku</p> <p>072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje</p> <p>073 - Oprávky k softwaru</p> <p>074 - Oprávky k ostatním ocenitelným právům</p> <p>077 - Oprávky ke goodwillu</p> <p>079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku</p> <p>08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku</p> <p>081 - Oprávky ke stavbám</p> <p>082 - Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům</p> <p>085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů</p> <p>086 - Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám</p> <p>089 - Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku</p>	<p>09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku</p> <p>091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku</p> <p>092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku</p> <p>093 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku</p> <p>094 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku</p> <p>095 - Opravná položka k poskytnutým zálohám a závadkám na dlouhodobý majetek</p> <p>096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku</p> <p>097 - Ocenovací rozdíly k nabytému majetku</p> <p>098 - Oprávky k ocenovacímu rozdílu k nabytému majetku</p> <p>Účtová třída 1 - Zásoby</p> <p>11 - Materiál</p> <p>111 - Porfizení materiálu</p> <p>112 - Materiál na skladě</p> <p>119 - Materiál na cestě</p> <p>12 - Zásoby vlastní činnosti</p> <p>121 - Nedokončená výroba</p> <p>122 - Polotovary vl. výroby</p> <p>123 - Výrobky</p> <p>124 - Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny</p> <p>13 - Zboží</p> <p>131 - Porfizení zboží</p> <p>132 - Zboží na skladě a v prodejnách</p> <p>139 - Zboží na cestě</p> <p>15 - Poskytnuté zálohy na zásoby</p> <p>151 - Poskytnuté zálohy a závadky na materiál</p> <p>152 - Poskytnuté zálohy a závadky na zvířata</p> <p>153 - Poskytnuté zálohy a závadky na zboží</p> <p>19 - Opravné položky (OP) k zásobám</p> <p>191 - Opravná položka k materiálu</p> <p>192 - Opravná položka k nedokončené výrobě</p> <p>193 - Opravná položka k polotovarům</p> <p>194 - Opravná položka k výrobkům</p> <p>195 - Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám</p> <p>196 - Opravná položka ke zboží</p> <p>197 - OP k zálohám a závadkám na materiál</p> <p>198 - OP k zálohám a závadkám na zboží</p> <p>199 - OP k zálohám a závadkám na zvířata</p>	<p>21 - Peněžní prostředky v pokladně</p> <p>211 - Pokladna</p> <p>213 - Cenný</p> <p>22 - Peněžní prostředky na účtech</p> <p>221 - Peněžní prostředky na účtech (PPU)</p> <p>23 - Krátkodobé úvěry</p> <p>231 - Krátkodobé dluhy k úvěrovým institucím</p> <p>232 - Eskontní úvěry</p> <p>24 - Krátkodobé finanční výpomoci</p> <p>241 - Emitované krátkodobé dluhopisy</p> <p>249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci</p> <p>25 - Krátkodobý finanční majetek</p> <p>251 - Majetkové cenné papíry k obchodování</p> <p>252 - Vlastní podíly</p> <p>253 - Dluhové cenné papíry k obchodování</p> <p>254 - Podíly - ovládaná nebo ovládaná osoba</p> <p>255 - Vlastní dluhopisy</p> <p>256 - Dluhové cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti</p> <p>257 - Ostatní cenné papíry</p> <p>259 - Porfizení krátkodobého finančního majetku</p> <p>26 - Převody mezi finančními účty</p> <p>261 - Peníze na cestě</p> <p>29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku</p> <p>291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku</p> <p>Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy</p> <p>31 - Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)</p> <p>311 - Odběratelé (Pohledávky z obchodních vztahů)</p> <p>312 - Směnky k inkasu</p> <p>313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry</p> <p>314 - Poskytnuté zálohy a závadky - dlouhodobé i krátkodobé</p> <p>315 - Ostatní pohledávky</p> <p>32 - Závazky (krátkodobé)</p> <p>321 - Dodavatelé (Dluhy z obchodních vztahů)</p> <p>322 - Směnky k úhradě</p> <p>324 - Přijaté provozní zálohy a závadky</p> <p>325 - Ostatní dluhy</p>	<p>33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi</p> <p>331 - Zaměstnanci</p> <p>333 - Ostatní dluhy vůči zaměstnancům</p> <p>335 - Pohledávky za zaměstnanci</p> <p>336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění</p> <p>34 - Zúčtování daní a dotací</p> <p>341 - Daň z příjmů</p> <p>342 - Ostatní přímé daně</p> <p>343 - Daň z přidané hodnoty</p> <p>345 - Ostatní daně a poplatky</p> <p>346 - Dotace ze státního rozpočtu</p> <p>347 - Ostatní dotace</p> <p>349 - Spojovací účet k DPH</p> <p>35 - Pohledávky za společníky</p> <p>351 - Pohledávky - ovládaná nebo ovládaná osoba</p> <p>352 - Pohledávky - podstatný vliv</p> <p>353 - Pohledávky za upsání základní kapitál</p> <p>354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty obchodní korporace</p> <p>355 - Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace</p> <p>36 - Závazky ke společníkům</p> <p>361 - Dluhy - ovládaná nebo ovládaná osoba</p> <p>362 - Dluhy - podstatný vliv</p> <p>364 - Dluhy ke společ. obch. korp. při rozdělování zisku</p> <p>365 - Ostatní dluhy ke společníkům obchodní korporace</p> <p>366 - Dluhy ke společníkům obch. korp. ze závislé činnosti</p> <p>367 - Dluhy z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů</p> <p>37 - Jiné pohledávky a závazky</p> <p>371 - Pohledávky z prodeje obchodního závodu</p> <p>372 - Dluhy z koupe obchodního závodu</p> <p>373 - Pohledávky a dluhy z pevných termínových operací</p> <p>374 - Pohledávky z pachtu obchodního závodu</p> <p>375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů</p> <p>376 - Nakoupené opce</p> <p>377 - Prodané opce</p> <p>378 - Jiné pohledávky</p> <p>379 - Jiné dluhy</p> <p>38 - Přechodné účty aktiv a pasiv</p> <p>381 - Náklady příštích období</p> <p>382 - Komplexní náklady příštích období</p> <p>383 - Výdaje příštích období</p> <p>384 - Výnosy příštích období</p> <p>385 - Příjmy příštích období</p> <p>388 - Dohadné účty aktivní</p> <p>389 - Dohadné účty pasivní</p>
---	--	---	---

64 - Jiné provozní výnosy
641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
642 - Tržby z prodeje materiálu
644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
646 - Výnosy z odepsaných pohledávek
647 - Mimořádné provozní výnosy
648 - Ostatní provozní výnosy

66 - Finanční výnosy
661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
662 - Úroky
663 - Kursové zisky
664 - Výnosy z přecenění cenných papírů
665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
666 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku
667 - Mimořádné finanční výnosy
668 - Ostatní finanční výnosy

69 - Převodové účty
697 - Převod provozních výnosů
698 - Převod finančních výnosů
699 - Vnitropodnikové výnosy

Účtová třída 7 - Závěrkové a podrozvahové účty

70 - Účty rozvahné
701 - Počáteční účet rozvahný
702 - Konečný účet rozvahný

71 - Účet zisků a ztrát
710 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty
75x - Majetek v úschově
76x - Podrozvahová aktiva
761 - Odepsané pohledávky
762 - Najatý majetek
77x - Podrozvahová pasiva
78x - Finanční nástroje
79x - Technické účty
799 - Pomočný účet

Účtové třídy 8 a 9 - Vnitropodnikové účetnictví

558 - Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti
559 - Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek v provozní činnosti

56 - Finanční náklady
561 - Prodané cenné papíry a podíly
562 - Úroky
563 - Úroky
564 - Kursové ztráty
566 - Náklady z přecenění cenných papírů
567 - Náklady z finančního majetku
568 - Mimořádné finanční náklady
569 - Manka a škody na financním majetku

57 - Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti
571 - Tvorba a zúčtování finančních rezerv
579 - Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

58 - Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace
581 - Změna stavu nedokončené výroby
582 - Změna stavu polotovárů vlastní výroby
583 - Změna stavu výrobků
584 - Změna stavu zvířat
585 - Aktivace materiálu a zboží
586 - Aktivace vnitropodnikových služeb
587 - Aktivace DNM
588 - Aktivace DHM

59 - Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů
591 - Daň z příjmů - splatná
592 - Daň z příjmů - odložená
595 - Dodatečné odvody daně z příjmů
597 - Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů
598 - Převod provozních a finančních nákladů
599 - Vnitropodnikové náklady

Účtová třída 6 - Výnosy

60 - Tržby za vlastní výrobu a zboží
601 - Tržby za vlastní výrobu
602 - Tržby z prodeje služeb
604 - Tržby za zboží

Účtová třída 5 - Náklady
50 - Spotřebované náklady
501 - Spotřeba materiálu
502 - Spotřeba energie
503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
504 - Prodané zboží

51 - Služby
511 - Opravy a udržování
512 - Cestování
513 - Náklady na reprezentaci
518 - Ostatní služby

52 - Osobní náklady
521 - Mzdové náklady
522 - Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti
523 - Odměny členům orgánů obch. korporace
524 - Zákonné sociální a zdravotní pojištění
525 - Ostatní sociální pojištění
526 - Sociální náklady individuálního podnikatele
527 - Zákonné sociální náklady
528 - Ostatní sociální náklady

53 - Daně a poplatky
531 - Daň silniční
532 - Daň z nemovitých věcí
538 - Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady
541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
542 - Prodaný materiál
543 - Dary
544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
545 - Ostatní pokuty a penále
546 - Odpisy pohledávek
547 - Mimořádné provozní náklady
548 - Ostatní provozní náklady
549 - Manka a škody z provozní činnosti

55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady a opravné položky v provozní oblasti

551 - Odpisy DNM a DHM
552 - Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů
554 - Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
555 - Tvorba a zúčtování komplexních rezerv příštích období
557 - Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování
391 - Opravná položka k pohledávkám
395 - Vnitřní zúčtování

Účtová třída 4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy
411 - Základní kapitál
412 - Emisní ážio
413 - Ostatní kapitálové fondy
414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a dluhů
416 - Rozdíly z ocenění při přeměnách obch. korporací
417 - Rozdíly z přeměn obchodních korporací
418 - Oceň. rozdíly z přecenění při přeměnách obch. korporací
419 - Změny základního kapitálu

42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření
421 - Rezervní fond
423 - Statutární fondy
426 - Jiný výsledek hospodaření minulých let
427 - Ostatní fondy
428 - Nerozdělený zisk minulých let
429 - Neuhrazená ztráta minulých let

43 - Výsledek hospodaření
431 - Výsledek hospodaření ve schval. řízení
432 - Zálohy na podíly na zisku

45 - Rezervy
451 - Rezervy podle zvláštních právních předpisů
453 - Rezerva na daň z příjmů
459 - Ostatní rezervy

46 - Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím
461 - Dlouhodobé dluhy k úvěrovým institucím

47 - Dlouhodobé závazky
471 - Dlouhodobé dluhy - ovládaná nebo ovládající osoba
472 - Dlouhodobé dluhy - podstatný vliv
473 - Vydané dluhopisy
474 - Dluhy z pachtu obchodního závodu
475 - Dlouhodobé přijaté zálohy a závdavky
478 - Dlouhodobé směnky k úhradě
479 - Jiné dlouhodobé dluhy

48 - Odložené daňové závazky a pohledávka
481 - Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel
491 - Účet individuálního podnikatele